

DISH Ed

Digitalisation of Sustainable
Health Education

Co-funded by
the European Union

ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΩΝ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ- ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΜΕΛΕΤΗ

ΈΝΑ ΈΡΓΟ
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΟ
ERASMUS+ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΨΗΦΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΩΝ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΩΝ ΕΕΚ ΚΑΙ ΤΟΝ
ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟ ΤΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΩΣΤΕ ΝΑ
ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΝΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ
ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.

University
of Cyprus

KAUNO
MAISTO PRAMONĖS
IR PREKYBOS
MOKYMO CENTRAS

Ollscoil
Teicneolaíochta
an Atlantaigh
Atlantic
Technological
University

Συγγραφείς:

Lina Baltrūnė, Raimonda Makaveckė, Aurelija Paltanavičienė

Κέντρο κατάρτισης για τη βιομηχανία τροφίμων και το εμπόριο στο Κάουνας, Λιθουανία

Ευχαριστίες:

Οι συγγραφείς θα ήθελαν να ευχαριστήσουν τους εταίρους για τη συμβολή τους στην παρούσα έκθεση με τη συμβολή τους στη συλλογή δεδομένων:

Sarah O'Donovan, Dr Lisa Ryan, Maria McDonagh, Aisling Moran

Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο του Ατλαντικού, Galway, Ιρλανδία

Natalia Truszkowska, Daria Zebrowska

The Polish Farm Advisory and Training Centre μη κερδοσκοπικό Κέντρο Συμβουλευτικής και Κατάρτισης Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων Sp. z o., Πολωνία

Δρ Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος, Θωμάς Φωτιάδης

Πανεπιστήμιο Κύπρου, Κύπρος

Πίνακας περιεχομένων

Εισαγωγή	5
Μεθοδολογία	6
Σχεδιασμός μελέτης	6
Ομάδες εστίασης.....	6
Ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο	7
Ανάλυση δεδομένων	7
Αποτελέσματα	8
Χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων.....	8
Αντίληψη της ετοιμότητας των αποφοίτων	11
Ψηφιακή επάρκεια.....	14
Βιωσιμότητα.....	18
Συζήτηση	28
Αναφορές	29
1 Παράρτημα	31
2 Παράρτημα	35

Εισαγωγή

Η βιομηχανία τροφίμων υφίσταται μια μετασχηματιστική αλλαγή που καθοδηγείται από τις δυνάμεις της ψηφιοποίησης και της βιώσιμης ανάπτυξης. Με την πρόοδο της τεχνολογίας να αναδιαμορφώνει κάθε πτυχή της παραγωγής, της επεξεργασίας και της διανομής τροφίμων, ο τομέας βασίζεται όλο και περισσότερο σε ψηφιακά εργαλεία και καινοτομίες για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας, της διαφάνειας και της βιωσιμότητας. Καθώς οι προτιμήσεις των καταναλωτών στρέφονται προς πιο υγιεινές και περιβαλλοντικά συνειδητοποιημένες επιλογές, εντείνεται η πίεση για την ενσωμάτωση βιώσιμων πρακτικών σε όλα τα στάδια της παραγωγής τροφίμων. Η ανάγκη των εταιρειών τροφίμων να υιοθετήσουν ψηφιακές λύσεις για τη βελτίωση της ιχνηλασιμότητας, τη μείωση των αποβλήτων και τη βελτιστοποίηση των πόρων καθίσταται κρίσιμη. Η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης "Από το αγρόκτημα στο πιρούνι", στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής πράσινης συμφωνίας, υπογραμμίζει τη σημασία αυτών των μεταβάσεων θέτοντας φιλόδοξους στόχους για τη βιωσιμότητα, όπως η μείωση των αποβλήτων, η προώθηση της βιώσιμης πλαισίωσης και η ενίσχυση της ασφάλειας των τροφίμων⁽¹⁾

Παράλληλα με αυτόν τον μετασχηματισμό αυξάνεται η ζήτηση για εργατικό δυναμικό που διαθέτει σύγχρονες δεξιότητες. Οι υποψήφιοι εργαζόμενοι αναμένεται να έχουν όχι μόνο γνώσεις στις ψηφιακές τεχνολογίες αλλά και κατανόηση των αρχών, των πολιτικών και των τρεχουσών πρακτικών της αειφορίας. Αυτή η διπλή απαίτηση - ψηφιακή επάρκεια και γνώση της βιωσιμότητας - παρουσιάζει τόσο ευκαιρίες όσο και προκλήσεις για την ανάπτυξη του εργατικού δυναμικού της βιομηχανίας τροφίμων. Για την αντιμετώπισή τους, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει τονίσει την ανάγκη αναβάθμισης και επανεκπαίδευσης στο "Σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση", το οποίο προωθεί την ενσωμάτωση των ψηφιακών ικανοτήτων σε όλους τους τομείς, συμπεριλαμβανομένης της βιομηχανίας τροφίμων⁽²⁾. Ως εκ τούτου, είναι ζωτικής σημασίας η εστίαση στα εκπαιδευτικά προγράμματα να προσαρμόσουν και να ευθυγραμμίσουν τα προγράμματα διδασκαλίας και κατάρτισης ώστε να εξελίσσονται με τις ανάγκες της βιομηχανίας, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι μελλοντικοί εργαζόμενοι είναι εξοπλισμένοι για να πλοηγηθούν αποτελεσματικά σε αυτές τις αλλαγές. Επιπλέον, η "Νέα ατζέντα δεξιοτήτων για την Ευρώπη" της Ευρωπαϊκής Ένωσης τονίζει την αναγκαιότητα εφοδιασμού των εργαζομένων με τις απαιτούμενες δεξιότητες για την προσαρμογή στις αναδυόμενες τεχνολογίες, τις βιώσιμες πρακτικές και τον ψηφιακό μετασχηματισμό⁽³⁾. Η εν λόγω ατζέντα προωθεί ενισχυμένα συστήματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (EEK) που αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τις ταχέως εξελισσόμενες απαιτήσεις των βιομηχανιών, ιδίως των τροφίμων και της γεωργίας.

Στόχος της παρούσας έκθεσης είναι να παράσχει μια ολοκληρωμένη επισκόπηση και εικόνα των προσδοκιών και των απαιτήσεων της σύγχρονης αγοράς εργασίας της βιομηχανίας τροφίμων στην Ευρώπη, όσον αφορά τις ψηφιακές ικανότητες των εργαζομένων, την ευαισθητοποίηση σε θέματα βιωσιμότητας και τις βιώσιμες προτεραιότητες της βιομηχανίας. Η έρευνα αυτή θα χρησιμεύσει ως βάση για ουσιαστικές τροποποιήσεις στα προγράμματα

εκπαίδευσης τροφίμων και υγείας της ΕΕΚ, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι απόφοιτοι θα ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των θέσεων εργασίας.

Μεθοδολογία

Σχεδιασμός μελέτης

Η μελέτη αυτή περιελάμβανε τόσο τη χρήση ομάδων εστίασης όσο και διαδικτυακού ερωτηματολογίου για τη διερεύνηση των απόψεων και των απόψεων των εργοδοτών σχετικά με τις απαιτούμενες δεξιότητες και γνώσεις των μελλοντικών εργαζομένων και τις βιώσιμες προτεραιότητες της βιομηχανίας. Η χρήση τόσο των συζητήσεων σε ομάδες εστίασης όσο και του διαδικτυακού ερωτηματολογίου με τους εργοδότες είχε ως στόχο να διασφαλίσει την ευρεία εκπροσώπηση των επιχειρήσεων τροφίμων και των εργοδοτών σε όλες τις χώρες εταίρους του έργου. Αυτό έγινε για να εξασφαλιστεί ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα συμμετεχόντων. Οι διαδικτυακές έρευνες παρείχαν την ευκαιρία σε όσους δεν μπόρεσαν να συμμετάσχουν στις ομάδες εστίασης να συνεισφέρουν στο έργο.

Οι ομάδες εστίασης και τα ερωτηματολόγια χρησιμοποιήθηκαν για να εκτιμηθούν οι απαιτήσεις δεξιοτήτων και γνώσεων που αναζητούν οι εργοδότες στο εργατικό δυναμικό τους για να πλοηγηθούν αποτελεσματικά στην ψηφιακή εποχή και να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης (ΣΒΑ), ιδίως στην αντιμετώπιση της κλιματικής και της επισιτιστικής κρίσης. Η κατανόηση αυτών των αναγκών των εργοδοτών είναι ζωτικής σημασίας για τον καθορισμό του τρόπου με τον οποίο τα προγράμματα ΕΕΚ στους τομείς των τροφίμων και της υγείας μπορούν να ευθυγραμμιστούν με τις προσδοκίες του κλάδου. Αυτή η ευθυγράμμιση θα βοηθήσει τους εκπαιδευτικούς να εξοπλίσουν καλύτερα τους εκπαιδευόμενους και να διασφαλίσουν ότι οι απόφοιτοι είναι καταρτισμένοι και προετοιμασμένοι για την είσοδο στη σύγχρονη αγορά εργασίας. Και οι δύο ερευνητικές προσεγγίσεις περιλάμβαναν έρευνες σχετικά με τις ψηφιακές και βιώσιμες ικανότητες που οι εργοδότες θεωρούν απαραίτητες για το εργατικό δυναμικό τους. Επιπλέον, αναζήτησαν τις απόψεις των εργοδοτών σχετικά με το πόσο καλά είναι σήμερα προετοιμασμένοι οι απόφοιτοι για να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του σύγχρονου εργατικού δυναμικού και εντόπισαν τυχόν κενά στα προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης που πρέπει να αντιμετωπιστούν για την ενίσχυση της απασχολησιμότητας των αποφοίτων. Πρόσθετες ερωτήσεις διερεύνησαν ποιες βιώσιμες πρακτικές έχουν ως προτεραιότητα οι επιχειρήσεις και οι οργανισμοί, καθώς και τις στρατηγικές που προτίθενται να εφαρμόσουν προκειμένου να επιτύχουν αυτές τις βιώσιμες πρακτικές τροφίμων (βλ. Παραρτήματα 1 και 2).

Ομάδες εστίασης

Οι ερευνητές είχαν ως στόχο να προσλάβουν 40 συμμετέχοντες από τις τέσσερις χώρες (Ιρλανδία, Κύπρος, Πολωνία και Λιθουανία) από διάφορες θέσεις εργασίας στον τομέα της βιομηχανίας τροφίμων, οι οποίοι είχαν εμπειρία στην πρόσληψη ή επίβλεψη νεοεισερχόμενων αποφοίτων. Οι συμμετέχοντες προσλήφθηκαν αρχικά μέσω διαφημιστικών αναρτήσεων στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, συμπεριλαμβανομένων του Twitter και του LinkedIn, και στη συνέχεια, για να υποστηριχθεί η επίτευξη της μέγιστης δυνατής διακύμανσης, τα επιλέξιμα άτομα ήρθαν σε επαφή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή προσωπικών μηνυμάτων στο LinkedIn. Οι

ενδιαφερόμενοι κλήθηκαν να συμπληρώσουν ένα έντυπο συγκατάθεσης και ανατέθηκαν σε μια ομάδα εστίασης.

Ένας ημιδομημένος οδηγός συνέντευξης χρησιμοποιήθηκε για να καθοδηγήσει τις συζητήσεις των ομάδων εστίασης με

Οι συζητήσεις διεξήχθησαν διαδικτυακά μέσω MS Teams υπό την καθοδήγηση ενός συντονιστή και ενός παρατηρητή. Οι εμπειριστατωμένες, ημιδομημένες, ηχογραφημένες ομάδες εστίασης διεξήχθησαν διαδικτυακά από τον επικεφαλής ερευνητή στην Πολωνία, τη Λιθουανία και την Ιρλανδία μέσω του Microsoft Teams και διήρκεσαν από 40 έως 50 λεπτά ($M = 47,16$ λεπτά, $SD = 12,01$ λεπτά). Κάθε χώρα εταίρος διεξήγαγε τις δικές της συζητήσεις σε ομάδες εστίασης, οι οποίες στη συνέχεια απομαγνητοφωνήθηκαν και διαβιβάστηκαν στην επικεφαλής ερευνητική ομάδα για θεματική ανάλυση. Το χρονοδιάγραμμα των συνεντεύξεων, όπως περιγράφεται στον πίνακα 2, ήταν ευρύ και κάλυπτε το πόσο προετοιμασμένοι πίστευαν ότι ήταν οι φοιτητές που εισέρχονταν στο εργατικό δυναμικό μετά την αποφοίτησή τους, τα επίπεδα ψηφιακών ικανοτήτων που αναμένονται από τους σημερινούς αποφοίτους, καθώς και τις πρακτικές και τις προτεραιότητες της βιωσιμότητας των τροφίμων. Τα δεδομένα από αυτές τις ερωτήσεις διαχωρίστηκαν και αναλύθηκαν θεματικά για την παρούσα μελέτη. Όλα τα δεδομένα ανωνυμοποιήθηκαν και σε κάθε συμμετέχοντα δόθηκε ένας μοναδικός κωδικός αναγνώρισης.

Ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο

Το ερωτηματολόγιο σχεδιάστηκε και κυκλοφόρησε με τη χρήση του MS Forms. Οι συμμετέχοντες μπορούσαν να συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο εάν εργάζονταν σήμερα σε εταιρεία του τομέα των τροφίμων. Η έρευνα δημοσιεύθηκε στο διαδίκτυο μέσω κοινωνικών δικτύων (LinkedIn, Instagram, Facebook κ.λπ.) και με την αποστολή ερωτηματολογίων απευθείας σε εταιρείες μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Οι συμμετέχοντες επιλέχθηκαν τυχαία στο LinkedIn και τους στάλθηκαν άμεσα μηνύματα για να ενθαρρύνουν τη συμμετοχή και στο διαδικτυακό ερωτηματολόγιο.

Ανάλυση δεδομένων

Τόσο τα πρακτικά των ομάδων εστίασης όσο και τα ηλεκτρονικά ερωτηματολόγια υποβλήθηκαν σε ανάλυση περιεχομένου. Στόχος ήταν η απομαγνητοφώνηση των πληροφοριών με τρόπο που να μην αλλοιώνει το περιεχόμενό τους. Όλα τα δεδομένα που αναλύθηκαν αποπροσωποποιήθηκαν, ενώ σε κάθε συμμετέχοντα δόθηκε ένας μοναδικός κωδικός. Μετά τον καθαρισμό του πλήρους συνόλου δεδομένων, εξοικειωθήκαμε με τα δεδομένα και δημιουργήσαμε αρχικούς κωδικούς, οι οποίοι προσδιόρισαν σημαντικό κείμενο από τις απαντήσεις των ομάδων εστίασης και των ερευνών. Η διαδικασία κωδικοποίησης επικεντρώθηκε στον εντοπισμό αξιοσημείωτων στοιχείων εντός των δεδομένων και πραγματοποιήθηκαν συζητήσεις εντός της ερευνητικής ομάδας για τη διευθέτηση τυχόν διαφωνιών σχετικά με την ερμηνεία μέχρι να επιτευχθεί συμφωνία. Το τελικό στάδιο περιελάμβανε την πραγματοποίηση μιας ολοκληρωμένης ανάλυσης των αποσπασμάτων δεδομένων που σχετίζονταν με κάθε θέμα, τα οποία παρείχαν απαντήσεις στα ερωτήματα της μελέτης.

Αποτελέσματα

Χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων

Είκοσι τέσσερις συμμετέχοντες έλαβαν μέρος στις ομάδες εστίασης. Οι συμμετέχοντες ήταν όλοι που εργάζονταν στην επιχειρηματική κοινότητα του αγροδιατροφικού τομέα και περιλάμβαναν άνδρες και γυναίκες σε διάφορες θέσεις στις εταιρείες, από ανώτατα στελέχη μέχρι γενικούς υπαλλήλους. Όλοι οι συμμετέχοντες ήταν ενήλικες άνω των 18 ετών. Τα δεδομένα συλλέχθηκαν από τρεις χώρες: Ιρλανδία, Λιθουανία και Πολωνία (Πίνακας 1).

Πίνακας 1. Χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων στις ομάδες εστίασης. Οι συμμετέχοντες διαχωρίζονται από μοναδικούς, καθορισμένους κωδικούς συμμετεχόντων, συνοδευόμενοι από τον τίτλο εργασίας τους ή τον τόπο εργασίας τους και τη χώρα εργασίας τους (Σύνταξη από τους συγγραφείς, 2023)

Κωδικός συμμετέχοντος σε ομάδα εστίασης	Τίτλος εργασίας ή οργανισμός	Χώρα
P001	ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	Ιρλανδία
P002	Επικεφαλής βιωσιμότητας	Ιρλανδία
P003	Διευθυντής παραγωγής εργοταξίου	Ιρλανδία
P004	Ανώτερος γενικός διευθυντής	Ιρλανδία
P005	Ανώτερος παγκόσμιος παρατηρητής διατροφής	Ιρλανδία
P006	Επικεφαλής ρυθμιστικών υποθέσεων	Ιρλανδία
A001	KFC- KFC's (Kentucky Fried Chicken)	Πολωνία
A002	Πωλητής σε τοπικό παντοπωλείο Lux Mini	Πολωνία
A003	Μέλος του προσωπικού της Zakład Mięsny Podgórze	Πολωνία
A004	Μέλος του προσωπικού Cukiernia Rafaello	Πολωνία
A005	Μέλος του προσωπικού του εστιατορίου Sprokojna	Πολωνία
A006	Zakład spożywczy Bona	Πολωνία
A007	Sulima Piekarnia	Πολωνία
A008	Σερβιτόρα του εστιατορίου Black Sheep	Πολωνία
A009	Εργαζόμενος στο εργαστήριο OSM Piątnica	Πολωνία
A010	Εργάτης παραγωγής στο Sękacz Piątnica	Πολωνία
I001	Διευθυντής Προσωπικού	Λιθουανία
I002	Σύμβουλος τεχνολόγος	Λιθουανία
I003	Τεχνολόγος	Λιθουανία
I004	Εμπορικός Διευθυντής	Λιθουανία
I005	Διευθυντής ορόφου παραγωγής	Λιθουανία
I006	Διευθυντής παραγωγής	Λιθουανία
I007	Υπεύθυνος ποιότητας και παράδοσης	Λιθουανία
I008	Διευθυντής	Λιθουανία

Κατά συνέπεια, οι συμμετέχοντες στο διαδικτυακό ερωτηματολόγιο αποτελούνταν επίσης από επιχειρηματίες της αγροδιατροφικής κοινότητας, άνδρες και γυναίκες σε διάφορες θέσεις σε διάφορες εταιρείες. Όλοι οι συμμετέχοντες ήταν ενήλικες και τα δεδομένα συλλέχθηκαν από τέσσερις χώρες: Ιρλανδία, Λιθουανία, Πολωνία και Κύπρος, με μία επιπλέον απάντηση από τις ΗΠΑ. Ο συνολικός αριθμός των συμμετεχόντων στα ερωτηματολόγια ήταν 84 (Πίνακας 2).

Πίνακας 2. Χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων στο ερωτηματολόγιο. Οι συμμετέχοντες διαχωρίζονται με μοναδικούς, εκχωρημένους κωδικούς συμμετεχόντων, συνοδευόμενοι από τον τίτλο εργασίας τους ή τον τόπο εργασίας τους, το φύλο τους και τη χώρα εργασίας τους (Compiled by Authors, 2023)

Κωδικός συμμετέχοντος στο ερωτηματολόγιο	Τύπος οργανισμού/ιδρύματος της βιομηχανίας τροφίμων	Φύλο	Χώρα
I15	Compass Group	Γυναίκα	Ιρλανδία
I16	Το μικρό καφέ co	Αρσενικό	Ιρλανδία
I17	Σοκολατάκια Noo	Γυναίκα	Ιρλανδία
I18	Compass Group Ιρλανδία	Αρσενικό	Ιρλανδία
I19	Ornua	Γυναίκα	Ιρλανδία
I20	Compass Group	Γυναίκα	Ιρλανδία
I21	Murray Meadows	Γυναίκα	Ιρλανδία
I22	Compass Group	Γυναίκα	Ιρλανδία
I23	Πυξίδα	Αρσενικό	Ιρλανδία
I24	Πυξίδα Ιρλανδία	Αρσενικό	Ιρλανδία
I25	ATU	Γυναίκα	Ιρλανδία
P26	Sery Korycińskie	Γυναίκα	Πολωνία
P27	Εστιατόριο Black Sheep	Άντρας	Πολωνία
P28	Ser Koryciński	Γυναίκα	Πολωνία
P29	Εστιατόριο KFC	Αρσενικό	Πολωνία
I30	Juice Genie	Γυναίκα	Ιρλανδία
P31	Agroturystyka Malinówka	Αρσενικό	Πολωνία
P32	Εστιατόριο Na Farnej	Γυναίκα	Πολωνία
P33	Cukiernia Rafaello	Γυναίκα	Πολωνία
P34	Cukiernia Rafaello	Αρσενικό	Πολωνία
P35	Εστιατόριο Na Farnej	Γυναίκα	Πολωνία
P36	J.Ż. Γεωργική επιχείρηση	Αρσενικό	Πολωνία
P37	KFC	Αρσενικό	Πολωνία
P38	Ωμέγα τρόφιμα χονδρικής	Άντρας	Πολωνία
P39	Καρδινάλιος Stefan Wyszynski Περιφερειακό Νοσοκομείο στη Λόμζα	Γυναίκα	Πολωνία
P40	OSM Piatnica	Γυναίκα	Πολωνία
I42	North Cork Creameries Ltd.	Αρσενικό	Ιρλανδία
P43	Horeco Sp. Z o. o.	Γυναίκα	Πολωνία
I44	Nutritics	Αρσενικό	Ιρλανδία
I45	Nutritics	Γυναίκα	Ιρλανδία
P46	Ξενοδοχείο και εστιατόριο COLNUS	Αρσενικό	Πολωνία
P47	Καρδινάλιος Stefan Wyszynski Περιφερειακό Νοσοκομείο στη Λόμζα	Γυναίκα	Πολωνία
P48	RETRO	Γυναίκα	Πολωνία
P49	MOHITO B & B	Άντρας	Πολωνία
P50	Żabka	Γυναίκα	Πολωνία
P51	Vitaline	Γυναίκα	Πολωνία
P52	Biedronka	Αρσενικό	Πολωνία
P53	κατάστημα φρούτων και λαχανικών	Αρσενικό	Πολωνία
P55	Σχολικό συγκρότημα κτηνιατρικής και γενικής εκπαίδευσης αριθ. 7	Γυναίκα	Πολωνία
P56	Σχολικό συγκρότημα κτηνιατρικής και γενικής εκπαίδευσης αριθ.	Γυναίκα	Πολωνία
P57	Δημοτικό Σχολείο Αριθμός 1 στη Łomża	Γυναίκα	Πολωνία
P58	Κρατικό Πανεπιστήμιο Εφαρμοσμένων Επιστημών Łomża	Γυναίκα	Πολωνία
P59	Horeco	Αρσενικό	Πολωνία
P60	Ξενοδοχείο και εστιατόριο COLNUS	Αρσενικό	Πολωνία
P61	FRANGOS	Αρσενικό	Πολωνία
U62	Aramark	Γυναίκα	ΗΠΑ
I63	Kerry	Γυναίκα	Ιρλανδία

L1	UAB "Mantinga"	Γυναίκα	Λιθουανία
L2	Biržų duona	Αρσενικό	Λιθουανία
L3	UAB "Žemaitijos pienas"	Γυναίκα	Λιθουανία
L4	UAB Vilniaus duona	Γυναίκα	Λιθουανία
L5	Ομάδα AB AUGA	Αρσενικό	Λιθουανία
L6	AB Vilkyškių pieninė	Γυναίκα	Λιθουανία
L7	UAB "Kėdainių konservų fabrikas"	Γυναίκα	Λιθουανία
L8	AB "Pieno žvaigždės"	Άνδρας	Λιθουανία
L9	Žiežmarių mėsa	Γυναίκα	Λιθουανία
L10	Čekiškės ūkis "Senoviniai mėsos gaminiai"	Άνδρας	Λιθουανία
L11	Krekenavos agrofirma	Γυναίκα	Λιθουανία
L12	UAB Green Factory Βαλτική	Αρσενικό	Λιθουανία
L13	ECKES-GRANINI	Γυναίκα	Λιθουανία
L14	"Dvaro konditerija"	Γυναίκα	Λιθουανία
L15	UAB "Bella Toskana"	Γυναίκα	Λιθουανία
L16	UAB Eurocrickets	Αρσενικό	Λιθουανία
L17	UAB Σαμφώνας	Άνδρας	Λιθουανία
L18	UAB Majonezas "Vilnius"	Γυναίκα	Λιθουανία
L19	UAB "Naujasis Nevėžis"	Γυναίκα	Λιθουανία
L20	Vičiūnai ir Ko	Γυναίκα	Λιθουανία
L21	Kadaginė	Γυναίκα	Λιθουανία
L22	UAB Daržulis	Αρσενικό	Λιθουανία
L23	UAB Malsena plius	Γυναίκα	Λιθουανία
L24	Žemės ūkio kooperatyvas "Pienas LT"	Αρσενικό	Λιθουανία
L25	UAB Lietuvos kepėjas	-	Λιθουανία
L26	UAB Fazer Lietuva	Αρσενικό	Λιθουανία
L27	Rokiškio Mėsinė	Άντρας	Λιθουανία
L28	UAB "Rokiškio sūris"	Γυναίκα	Λιθουανία
L29	UAB Kietaviškių gausa	Άντρας	Λιθουανία
L30	Sauda	Γυναίκα	Λιθουανία
C1	Κολλέγιο	-	Κύπρος
C2	Grigoriou B.E. Ltd	-	Κύπρος
C3	KEAN SOFT DRINKS LTD (Υπουργείο ασφάλειας, υγείας και περιβάλλοντος)	-	Κύπρος
C4	KEAN SOFT DRINKS LTD (Διευθυντής ασφάλειας τροφίμων και ελέγχου ποιότητας)	-	Κύπρος
C5	TEPAK	-	Κύπρος
C6	Iakovos Photiades Foodstuff Suppliers Ltd	-	Κύπρος
C7	KEAN SOFT DRINKS LTD (Διευθυντής εργοστασίου)	-	Κύπρος

Αντίληψη της ετοιμότητας των αποφοίτων

Μέσω της ανάλυσης των δεδομένων που διερευνούν τον αριθμό των πτυχιούχων τροφίμων και υγείας που απασχολούνται σε τέτοιες εταιρείες, κατέστη σαφές ότι ο αριθμός αυτός εξαρτάται από το μέγεθος του οργανισμού και το είδος της βιομηχανίας τροφίμων με την οποία ασχολείται. Έτσι, ο αριθμός αυτός δεν είναι σταθερός και μπορεί να ποικίλλει ανάλογα με τις συνθήκες του οργανισμού.

Οι συμμετέχοντες σημειώνουν ότι οι ρόλοι μπορεί να διαφέρουν σημαντικά ανάλογα με τον τύπο της βιομηχανίας τροφίμων. Οι πιο συχνά αναφερόμενοι αναφέρονται παρακάτω στον πίνακα 3. Η ανάλυση αυτή δείχνει ότι οι απόφοιτοι στη βιομηχανία τροφίμων μπορεί να έχουν πολύ διαφορετικούς ρόλους ανάλογα με τον οργανισμό στον οποίο εργάζονται, όπως επιθεωρητής ασφάλειας τροφίμων, επιστήμονας τροφίμων, διατροφολόγος και ειδικός μάρκετινγκ κ.λπ. Κάθε ρόλος απαιτεί διαφορετικές δεξιότητες και αρμοδιότητες, γεγονός που καθιστά δύσκολη την αξιολόγηση όλων των δυνατών ρόλων στο ίδιο επίπεδο λεπτομέρειας.

Πίνακας 3. Οι ρόλοι των πτυχιούχων τροφίμων ή/και υγείας εντός του οργανισμού της βιομηχανίας τροφίμων, χωρισμένοι ανά κατηγορία και στη συνέχεια περαιτέρω σε υποκατηγορίες (Σύνταξη από τους συγγραφείς, 2023)

Κατηγορία	Υποκατηγορία
Ρόλοι σε οργανώσεις της βιομηχανίας τροφίμων	Συμμετοχή στην ανάπτυξη νέων προϊόντων διατροφής, συνταγών
	Εφαρμογή νέων τεχνολογικών διαδικασιών στις διαδικασίες παραγωγής
	Έλεγχος, ανάλυση και βελτίωση των υφιστάμενων προϊόντων
	Προετοιμασία προδιαγραφών προϊόντων (κόστος, τεχνολογικά, διατροφικά και μικροβιολογικά χαρακτηριστικά των προϊόντων)
	Εκτέλεση της τεχνολογικής διαδικασίας των προϊόντων, έλεγχος των αποδόσεων
	Προετοιμασία του χώρου εργασίας για το χειρισμό και την επεξεργασία του προϊόντος
	Εργασία σε γραμμές παραγωγής, έλεγχος της ορθής κατασκευής των προϊόντων, προσαρμογή των γραμμών παραγωγής για νέες συνταγές
	Παραγωγή προϊόντων
	Επιλογή, αξιολόγηση και προετοιμασία πρώτων υλών για την παραγωγή προϊόντων
	Παρακολούθηση, έλεγχος και βελτίωση της παραγωγικής διαδικασίας
	Ανάλυση και έλεγχος της παραγωγικής διαδικασίας, τεχνολογικοί δείκτες
	Εκπαίδευση προσωπικού
	Εφαρμογή και επικαιροποίηση των διαδικασιών ασφάλειας τροφίμων στις μονάδες παραγωγής, συστήματα διαχείρισης της ασφάλειας τροφίμων
	Προετοιμασία και συστηματοποίηση της τεχνολογικής τεκμηρίωσης της παραγωγής
	Εποπτεία ποιότητας, καταγραφή παραμέτρων ποιότητας
	Παραγωγή, οργάνωση, μάρκετινγκ και πωλήσεις

Αυτή η διαφοροποίηση στους προκύπτοντες ρόλους των εργοδοτών της βιομηχανίας τροφίμων μπορεί εν μέρει να εξηγηθεί από το γεγονός ότι η βιομηχανία τροφίμων είναι πολύπλοκη και περιλαμβάνει διάφορους ενδιαφερόμενους φορείς, όπως αγρότες, μονάδες μεταποίησης, λιανοπωλητές, καταναλωτές κ.λπ.: *"Αυτοί οι ρόλοι μπορεί να είναι πολύ διαφορετικοί ανάλογα με τη θέση, θα πρέπει μάλλον να ρωτήσετε συγκεκριμένα ποια είναι η θέση και τότε θα μπορούσα να σας πω για τους ρόλους αυτής της θέσης. Για παράδειγμα, οι πιο συνηθισμένες θέσεις μας είναι ο τεχνολόγος τροφίμων <...>. Θα πρέπει να εργάζεστε σε γραμμές παραγωγής, να ελέγχετε ότι τα προϊόντα παρασκευάζονται σωστά, να προσαρμόζετε τις γραμμές παραγωγής για νέες συνταγές, να αναπτύσσετε νέες συνταγές"* (I007) Επιπλέον, οι οργανισμοί μπορεί να έχουν τις δικές τους μεθόδους για την αξιολόγηση των ρόλων των πτυχιούχων. Ως εκ τούτου, η μέτρηση των ρόλων των αποφοίτων σε οργανισμούς της βιομηχανίας τροφίμων απαιτεί μια προσαρμοσμένη

προσέγγιση που λαμβάνει υπόψη την ιδιαίτερη φύση του οργανισμού και τον συγκεκριμένο ρόλο των αποφοίτων.

Τα αποτελέσματα της προώθησης των κενών θέσεων εργασίας είναι πολύ παρόμοια και στις τέσσερις χώρες. Οι πιο κοινές απαντήσεις φαίνονται στο διάγραμμα 1.

Σχήμα 1. Οι συνηθέστερες απαντήσεις σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι οργανισμοί προωθούν την προκήρυξη κενών θέσεων εργασίας. (Συντάχθηκε από τους συγγραφείς, 2023)

Αυτό επιβεβαιώνεται και από τον ερωτηθέντα I008, ο οποίος λέει ότι *"χρησιμοποιούμε μια μεγάλη ποικιλία καναλιών, δημοσιεύοντας αγγελίες στην ιστοσελίδα μας και στις κοινωνικές σελίδες, καθώς και αναζητώντας εργαζόμενους μέσω άμεσων επαφών, για παράδειγμα σε εκθέσεις. Μερικές φορές χρησιμοποιούμε επίσης παραδοσιακά κανάλια διαφήμισης"*.

Σχεδόν όλοι οι συμμετέχοντες ανέφεραν ότι απαιτείται ανώτερη ή επαγγελματική εκπαίδευση στον τομέα των τροφίμων ή της υγείας. Ένα μικρό ποσοστό ανέφερε ότι η δευτεροβάθμια εκπαίδευση είναι αρκετή ή ότι δεν έχουν απαιτήσεις προσόντων καθώς μπορούν να εκπαιδεύσουν οι ίδιοι τους υποψηφίους. Τα αποτελέσματα των συνεντεύξεων των ομάδων εστίασης και των ερευνών με ερωτηματολόγιο αλληλοσυμπληρώνονται, η απαίτηση προσόντων εξαρτάται από τη θέση εργασίας: *"<...> είδος καθορισμένων δομών ή επιπέδων και θα υπήρχαν προϋποθέσεις για κάθε ένα από αυτά. <...> ανάλογα με το τι επιδιώκεις"* (P002). Ως εκ τούτου, η αξιολόγηση των προσόντων των υποψηφίων μπορεί να διαφέρει ανάλογα με τις ανάγκες και τις απαιτήσεις των επιμέρους οργανισμών: *"Ανάλογα με τη θέση εργασίας, οι υψηλότερες θέσεις απαιτούν πανεπιστημιακό πτυχίο. Για τις χαμηλότερες θέσεις, αρκεί η δευτεροβάθμια εκπαίδευση"*. (L11). Ως εκ τούτου, δεν υπάρχει τυποποιημένη μέθοδος για τη μέτρηση των προσόντων των αποφοίτων, γεγονός που καθιστά δύσκολη τη σύγκριση των επιπέδων δεξιοτήτων και γνώσεων.

Η έρευνα αποκαλύπτει τις συνηθέστερες μεθόδους εκπαίδευσης που χρησιμοποιούνται για την εκπαίδευση των νέων προσλήψεων. Ο πίνακας 4 που ακολουθεί συνοψίζει τα αποτελέσματα.

Πίνακας 4. Μέθοδοι κατάρτισης για τη νέα θέση (Συγγραφή από τους συγγραφείς, 2023)

Κατηγορία	Υποκατηγορία
Μέθοδοι κατάρτισης για νέα θέση	Γενική μονοήμερη εισαγωγή (εισαγωγή στην υγεία και την ασφάλεια και την ποιότητα στην τοποθεσία, γενικές πληροφορίες σχετικά με τον οργανισμό, τις εσωτερικές διαδικασίες, την εταιρική κουλτούρα και τους κανονισμούς)
	Εκπαίδευση στο χώρο εργασίας
	Εξ αποστάσεως εκπαίδευση, διαδικτυακά μαθήματα, ενότητες, σεμινάρια
	Παραδοσιακά μαθήματα σε διάφορα θέματα
	Ορισμός εκπαιδευτή, μέντορα, εκπαιδευτή, ατομική εκπαίδευση
	Παρακολούθηση εργασίας
	Μακροχρόνιο πρόγραμμα κατάρτισης για γενικές οργανωτικές δραστηριότητες και συγκεκριμένα καθήκοντα εργασίας

Σημειώθηκε επίσης από τους συμμετέχοντες ότι η μορφή και τα θέματα της κατάρτισης μπορεί να διαφέρουν σημαντικά, ανάλογα με τη θέση εργασίας και τα εσωτερικά πρότυπα της εταιρείας: "*<...> πολύ συγκεκριμένα για το πού βρίσκονται*" (P004). Με βάση αυτή την έρευνα, καταρτίστηκε ένας πίνακας με τις βασικές πτυχές και θέματα κατάρτισης στο χώρο εργασίας. (Πίνακας 5)

Πίνακας 5. Βασικές πτυχές του περιεχομένου κατάρτισης που παρέχεται στους εργαζομένους σε επιχειρήσεις της βιομηχανίας τροφίμων, χωρισμένες ανά κατηγορία και περαιτέρω χωρισμένες σε υποκατηγορίες (Συγγραφή από τους συγγραφείς, 2023)

Κατηγορία	Υποκατηγορία
Πτυχές κατάρτισης για τη νέα θέση	Παρουσίαση προϊόντων, γραμμών παραγωγής
	Γενική εισαγωγή στο χώρο εργασίας, διαδικασίες
	Ασφάλεια και υγεία, εκπαίδευση για τη συμμόρφωση με την ασφάλεια
	Εκπαίδευση σχετικά με τη συμπεριφορά στην εργασία
	Εκπαίδευση σχετικά με τις άμεσες εργασιακές λειτουργίες, τους κανόνες, τις διαδικασίες
	Εκπαίδευση σε τεχνικές δεξιότητες για τη διασφάλιση της ποιότητας
	Κατανόηση των απαιτήσεων εφοδιαστικής και δεξιότητες διαχείρισης διαδικασιών
	Προετοιμασία χώρου εργασίας, εκπαίδευση καθαρισμού
	Εξοικείωση με τον τεχνολογικό εξοπλισμό, τα εργαλεία και τις εγκαταστάσεις
	Εισαγωγή στη χρήση εσωτερικών αυτοματοποιημένων συστημάτων
	Εκπαίδευση για τη συσκευασία και την επισήμανση των προϊόντων
	Προετοιμασία πρώτων υλών και βοηθητικών υλικών για την παραγωγή
	Εισαγωγή βασικών κανόνων εξυπηρέτησης πελατών
	Εκπαίδευση στη διαχείριση του χρόνου
	Εκπαίδευση στο σύστημα παραγγελιών και πληρωμών
	Εκπαίδευση στη διαχείριση του συστήματος ηλεκτρονικών παραγγελιών και του λογισμικού διαχείρισης παραγγελιών
	Εκπαίδευση για την ασφάλεια των τροφίμων
	Μαθήματα και μαθήματα μαγειρικής
	Εκπαίδευση για τη δέσμευση των εργαζομένων
	Εκπαίδευση στη χρήση ειδικού λογισμικού
	Εκπαίδευση για την αειφορία
	Εκπαίδευση στο εργαστήριο
	Εκπαίδευση ευαισθητοποίησης σε θέματα αλλεργιογόνων
Χειρισμός δεδομένων και πληροφοριών για τα τρόφιμα	

Η βιομηχανία τροφίμων εξελίσσεται διαρκώς, με νέες τεχνολογίες, κανονισμούς και τάσεις να αναδύονται συνεχώς. Αυτό είναι εμφανές από το ακόλουθο παράδειγμα: "*<...> συχνά οι επαγγελματικές δεξιότητες δεν αρκούν, γιατί εδώ βλέπουν εκσυγχρονισμένα εργαλεία εργασίας, νέες τεχνολογίες, οπότε τους εκπαιδούμε να δουλεύουν με τον εξοπλισμό*" (L11). Οι πτυχιούχοι μπορεί

να έχουν τις απαραίτητες δεξιότητες, αλλά μπορεί να μην είναι πλήρως ενημερωμένοι για τις τελευταίες εξελίξεις στον κλάδο, γι' αυτό και η εκπαίδευση στην εργασία είναι υποχρεωτική.

Ψηφιακή επάρκεια

Σύμφωνα με τους συμμετέχοντες στην έρευνα, δεν υπάρχει συναίνεση σχετικά με το αν οι απόφοιτοι είναι επαρκώς προετοιμασμένοι για την εποχή της ψηφιοποίησης. Τα αποτελέσματα μπορούν εν μέρει να εξηγηθούν από το γεγονός ότι η προετοιμασία εξαρτάται από τη θέση εργασίας και τις απαιτήσεις των ψηφιακών δεξιοτήτων που απαιτούνται στο εργατικό δυναμικό. Εξαρτάται επίσης σε μεγάλο βαθμό από την προσωπικότητα του αποφοίτου και από το πόσο γρήγορα μπορεί να αφομοιώσει νέες γνώσεις. Σύμφωνα με τον P006 "*<...> οι απόφοιτοι βγαίνουν αρκετά καλά προετοιμασμένοι και ανοιχτοί και αποδεκτοί στα ψηφιακά εργαλεία*". Ένας άλλος συμμετέχων P002 επαναλαμβάνει αυτό το συναίσθημα "*<...> φαίνεται να είναι σε θέση να μάθουν τα συστήματα <...>*". Ωστόσο, υπάρχει ένα κενό στο περιβάλλον παραγωγής, όπως δήλωσε ο P003 "*Θα έλεγα ότι όσον αφορά τη βασική ψηφιακή <...> ναι, την ηλεκτρονική παιδεία, ναι <...> πιθανώς υπάρχει ένα κενό όσον αφορά, ιδίως σε περιβάλλοντα παραγωγής. <...> Θα είχαμε πολλά αυτοματοποιημένα συστήματα, HMI και συγκεκριμένες εφαρμογές που θα χρησιμοποιούσαμε, <...> για να παρακολουθούμε διάφορα πράγματα στην παραγωγή*". Η δήλωση υπονοεί ότι ορισμένες ψηφιακές ικανότητες συναντώνται μόνο όταν οι απόφοιτοι εισέρχονται στο εργατικό δυναμικό, καθώς η παραγωγή χρησιμοποιεί συγκεκριμένο εξοπλισμό.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρασχέθηκαν, για να επιτύχουν στον κλάδο των τροφίμων, οι εργαζόμενοι πρέπει να διαθέτουν ψηφιακές ικανότητες, όπως γνώσεις προγραμμάτων λογισμικού, συστημάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών, μέσων κοινωνικής δικτύωσης και έρευνας στο διαδίκτυο. Οι εργαζόμενοι πρέπει επίσης να είναι ικανοί στην ανάλυση δεδομένων, το ψηφιακό μάρκετινγκ και το ηλεκτρονικό εμπόριο. Επιπλέον, οι ψηφιακές ικανότητες είναι κρίσιμες για τη διαχείριση των αλυσίδων εφοδιασμού τροφίμων. Οι εργαζόμενοι πρέπει να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν ψηφιακά εργαλεία για τη διαχείριση των αποθεμάτων, την παρακολούθηση των αποστολών και την παρακολούθηση των διαδικασιών παραγωγής. Η ανάλυση των δεδομένων συνοψίζεται στον πίνακα 6.

Πίνακας 6. Προσδοκίες ψηφιακών ικανοτήτων από τους εργαζόμενους που αναφέρονται ως κατηγορία και υποκατηγορίες (συντάχθηκε από τους Συγγραφείς, 2023)

Κατηγορία	Υποκατηγορία	n
Προσδοκίες ψηφιακών ικανοτήτων από τους εργαζόμενους	Κατοχή δεξιοτήτων διαχείρισης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης.	8
	Διαχείριση πλατφορμών ηλεκτρονικού εμπορίου, συντήρηση και σχεδιασμός ιστότοπων, εργαλεία ψηφιακού μάρκετινγκ.	11
	Βασικές γνώσεις υπολογιστών (εργαλεία Microsoft ή Google).	44
	Χρήση και διαχείριση μηχανογραφικού εξοπλισμού παραγωγής, εξειδικευμένου λογισμικού, ειδικών προγραμμάτων γραφείου, εφαρμογών διοικητικού λογισμικού.	15
	Ανάλυση και ερμηνεία δεδομένων, επεξεργασία μεγάλου όγκου πληροφοριών.	16
	Επικοινωνία με τη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών, ανταλλαγή πληροφοριών.	7
	Τοποθέτηση παραγγελιών υλικών με τη χρήση ψηφιακών εργαλείων.	2
	Ικανότητα χρήσης εκτυπωτών.	2
	Γνώση της βασικής ασφάλειας δεδομένων και του απορρήτου, καθώς και της διαδικτυακής συμπεριφοράς.	4
	Κατανόηση των ψηφιακών εργαλείων και τεχνολογιών που συμβάλλουν στη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της γεωργίας.	2

Ενημέρωση για τις ψηφιακές τεχνολογίες που μπορούν να βοηθήσουν στη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τους κανονισμούς που σχετίζονται με την ασφάλεια των τροφίμων, την ιχνηλασιμότητα και την επισήμανση.	1
Βασικές δεξιότητες προγραμματισμού, κωδικοποίησης.	3
Διαχείριση της αλυσίδας εφοδιασμού, συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης των προϊόντων από το αγρόκτημα στο τραπέζι. Παρακολούθηση των επιπέδων αποθεμάτων, βελτιστοποίηση της εφοδιαστικής.	2
Συλλογή, αναζήτηση και αποθήκευση σχετικών πληροφοριών και ψηφιακού περιεχομένου.	11
Χρήση και συντήρηση του εξοπλισμού παραγωγής που χρησιμοποιεί η εταιρεία.	3
Διαχείριση ψηφιακών παραγγελιών με ψηφιακά προγράμματα, γνώση των ψηφιακών επιλογών πληρωμής.	7
Συνεχής μάθηση και προσαρμοστικότητα, επίλυση προβλημάτων.	6
Δεξιότητα στη χρήση εφαρμογών για κινητά τηλέφωνα	2
Ρομποτική, συντήρηση και διαχείριση της χωρητικότητας ΤΠ	2

Οι περισσότεροι συμμετέχοντες στην έρευνα ανέφεραν ότι οι βασικές δεξιότητες χειρισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών εξακολουθούν να είναι απαραίτητες και να απαιτούνται. Από την άλλη πλευρά, τα καθήκοντα που απαιτούν βασικές δεξιότητες μπορεί να μειωθούν καθώς αυξάνεται η αυτοματοποίηση των μηχανών, οι εργαζόμενοι πρέπει να γνωρίζουν πώς να χρησιμοποιούν μηχανογραφημένο εξοπλισμό παραγωγής, εξειδικευμένο λογισμικό, ειδικά προγράμματα γραφείου, εφαρμογή διοικητικού λογισμικού. "*<...> αν οι άνθρωποι που προτιμούν να εργάζονται <...> με το μαγείρεμα, ίσως έχουν πιο αδύναμες τεχνολογικές δεξιότητες. Και το άλλο μέρος των αποφοίτων που θέλουν να εργαστούν περισσότερο στη δημιουργική πλευρά, <...> στην επανεξέταση της συσκευασίας, στην πλευρά της συνταγής, είναι πιο πιθανό να έχουν αυτού του είδους τις βαθύτερες γνώσεις. Οπότε εξαρτάται και από τον τύπο του ατόμου, αν θέλει να παράγει το ίδιο το προϊόν <...> να εργαστεί περισσότερο στην παραγωγή, ή αν θέλει να δημιουργήσει περισσότερο και να πάει στην τεχνολογική πλευρά, τότε οι γνώσεις του είναι λίγο βαθύτερες στο ψηφιακό κομμάτι". (I001). Μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι οι απαιτούμενες ψηφιακές ικανότητες εξαρτώνται επίσης από τη θέση εργασίας και την προσωπικότητα.*

Η ανάλυση των δεδομένων του πίνακα δείχνει ότι οι κοινωνικές και συναισθηματικές δεξιότητες έχουν επίσης πολύ υψηλή ζήτηση. Οι ανώτερες γνωστικές δεξιότητες, όπως η δημιουργικότητα, η καλή επικοινωνία, η κριτική σκέψη, η ομαδική εργασία, η επίλυση προβλημάτων, η λήψη αποφάσεων και η δια βίου μάθηση είναι πολύ σημαντικές, διότι οι κοινωνικές δεξιότητες συνδέονται άμεσα με την ικανότητα επίλυσης ψηφιακών εργασιακών καθηκόντων

Ένα μικρό ποσοστό των ερωτηθέντων ανέφερε ότι ο ταχέως μεταβαλλόμενος τεχνολογικός εξοπλισμός απαιτεί προηγμένη ζήτηση τεχνολογικών δεξιοτήτων. Αυτές περιλαμβάνουν τόσο τις βασικές ψηφιακές δεξιότητες όσο και τις προηγμένες τεχνολογικές δεξιότητες, όπως ο προγραμματισμός, και όπως ανέφερε ο συμμετέχων L11: "*Υπάρχει πάντα έλλειψη καλών επαγγελματιών πληροφορικής, και στο μέλλον, όλες οι διαδικασίες παραγωγής θα ψηφιοποιηθούν ακόμη περισσότερο, θα χρειαστούν υπολογιστές υψηλής απόδοσης, θα εμφανιστεί η τεχνητή νοημοσύνη και θα πρέπει να εφαρμοστεί η κυβερνοασφάλεια".* Επιπλέον, η ευαισθητοποίηση σε θέματα ασφάλειας και προστασίας δεδομένων θα αποκτήσει μεγαλύτερη σημασία λόγω αυτής της ζήτησης. Ένας συμμετέχων (P006) ανέφερε ότι "*<...> αυξάνεται η ευαισθητοποίηση γύρω από την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο, <...> ο νόμος για την προστασία των δεδομένων, <...> αυξάνεται η ευαισθητοποίηση γύρω από την ανάλυση δεδομένων και τη χρήση*

αναλυτικών πλατφορμών για <...> την εξαγωγή συμπερασμάτων από μεγάλα σύνολα δεδομένων". Όπως αναφέρεται, λόγω της αυξανόμενης αυτοματοποίησης και ψηφιοποίησης των βιομηχανικών διαδικασιών, το εργατικό δυναμικό θα είναι υπεύθυνο για πιο σύνθετα καθήκοντα. Η εκτέλεση αυτών των καθηκόντων θα απαιτεί αριθμητικές δεξιότητες, στέρεο γραμματισμό, δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων και τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, καθώς και κοινωνικές δεξιότητες αυτονομίας, συνεργασίας και συντονισμού.

Στο ερώτημα αν οι απόφοιτοι ανταποκρίνονται στις προσδοκίες, ένα μεγάλο ποσοστό των ερωτηθέντων απάντησε θετικά, αυτό μπορεί να εξηγηθεί από το γεγονός ότι ένα μεγάλο ποσοστό των εργοδοτών απαιτεί από τους αποφοίτους μόνο βασικές ψηφιακές δεξιότητες, ενώ οι προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες μαθαίνονται στον χώρο εργασίας. *"Νομίζω ότι σε έναν ορισμένο βαθμό <...> έχουν πολύ καλή έκθεση στο τι περιμένουμε <...> και παρέχουμε <...> εσωτερική κατάρτιση και στη συνέχεια υποστηρίζουμε οποιαδήποτε πρόσθετη επαγγελματική αναβάθμιση που <...> κάποιος θα ήθελε να αναλάβει".* (P006). Οι άλλοι μισοί από τους συμμετέχοντες πίστευαν ότι οι απόφοιτοι δεν ανταποκρίνονται πάντα στις προσδοκίες, οι φοιτητές μερικές φορές δεν έχουν βασικές στοιχειώδεις γνώσεις και θα έπρεπε να έχουν μια ευρύτερη κατανόηση των ψηφιακών ικανοτήτων και του τρόπου με τον οποίο η ψηφιοποίηση επηρεάζει τη βιομηχανία τροφίμων. *"Θα εξακολουθούσα να θεωρώ ότι θα πρέπει να έχουν συγκεκριμένη, ίσως όχι επιστήμη τροφίμων, αλλά θα πρέπει να έχουν μια κατανόηση όπως η λειτουργικότητα των <...> αυτοματισμών ίσως όχι στο προφανώς όχι στο επίπεδο ενός μηχανικού αυτοματισμών, αλλά μια κατανόηση του ρόλου που παίζουν μέσα στην <...>"* (P003). Σε γενικές γραμμές, οι επαγγελματίες θα κληθούν να εκτελούν καθήκοντα με πολύ ευρύτερο πεδίο εφαρμογής. Ως εκ τούτου, οι απόφοιτοι θα πρέπει να έχουν ευρύτερες γνώσεις και εξειδίκευση σε διάφορα θέματα.

Σύμφωνα με τους συμμετέχοντες που έλαβαν μέρος στην έρευνα, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα μπορούν να συμβάλουν στην ανάπτυξη των ψηφιακών ικανοτήτων με διάφορες μεθόδους κατάρτισης (7 πίνακας). Οι περισσότεροι ερωτηθέντες δήλωσαν ότι ορισμένες ψηφιακές ικανότητες μπορούν να αποκτηθούν μόνο στο χώρο εργασίας, γι' αυτό και προτάθηκε να δημιουργήσουν τα εκπαιδευτικά ιδρύματα περιβάλλοντα μάθησης όσο το δυνατόν πιο ρεαλιστικά και παρόμοια με το χώρο εργασίας ή να προσφέρουν ευκαιρίες μάθησης με βάση την εργασία στο χώρο εργασίας (μαθητεία). Σ33 *"Τα προγράμματα κατάρτισης θα πρέπει να παρέχουν πρακτική εμπειρία με ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογίες που σχετίζονται με την αγροδιατροφική βιομηχανία."* Ένας συμμετέχων βρέθηκε να προτείνει τη δημιουργία ενός εικονικού περιβάλλοντος μάθησης. Αυτό είναι ένα εξαιρετικό παράδειγμα για το πώς τα εκπαιδευτικά ιδρύματα θα μπορούσαν να αντικατοπτρίζουν τις πραγματικές συνθήκες εργασίας. Επομένως, μπορεί να υποστηριχθεί ότι ο καλύτερος τρόπος για την ανάπτυξη ψηφιακών ικανοτήτων είναι να εφαρμοστούν στην πράξη οι δεξιότητες που μαθαίνουν οι φοιτητές. Τα εκπαιδευτικά ιδρύματα πρέπει να αναζητήσουν πραγματικές ευκαιρίες για τους σπουδαστές να εφαρμόσουν στην πράξη αυτά που έμαθαν.

Πίνακας 7. Μέθοδοι κατάρτισης που θα πρέπει να εφαρμόζονται για την ανάπτυξη ψηφιακών ικανοτήτων που παρατίθενται ως κατηγορία, υποκατηγορία και συνοδευτική σχετική δήλωση. (Συντάχθηκε από τους συγγραφείς, 2023)

Κατηγορία	Υποκατηγορία	Καταφατική δήλωση
Μέθοδοι κατάρτισης για την ανάπτυξη ψηφιακών ικανοτήτων	Προσφορά ευκαιριών μάθησης με βάση την εργασία στο χώρο εργασίας (μαθητεία)	L11 "Είναι δύσκολο να καταλάβω πώς θα σας εκπαιδεύσουν να εργάζεστε με πραγματικό εργοστασιακό εξοπλισμό, οι μαθητές θα πρέπει ακόμα να πάνε σε έναν πραγματικό χώρο εργασίας." L15 "Τα επαγγελματικά σχολεία παρέχουν μόνο τα βασικά, αλλά πολλές ψηφιακές ικανότητες μαθαίνονται μόνο στον χώρο"

	εργασίας, επειδή δεν διαθέτουν όλες οι επαγγελματικές σχολές τις κατάλληλες εγκαταστάσεις."
Ανάπτυξη ενός προγράμματος μάθησης με βάση τις ψηφιακές ικανότητες me	L5 "Ίσως να αναπτύξετε ευρύτερα προγράμματα, να συμπεριλάβετε περισσότερα θέματα πληροφορικής". LT9 "Απλά δώστε μεγαλύτερη έμφαση στις ψηφιακές ικανότητες στο πρόγραμμα σπουδών".
Δημιουργία περιβάλλοντος μάθησης με βάση την εργασία στα σχολεία επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης	L12 "Να εκπαιδεύσουμε περισσότερους επαγγελματίες για τη συντήρηση των γραμμών παραγωγής και των σύγχρονων τεχνολογιών".
Εικονική εκπαίδευση	L28 "Πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο ρεαλιστικό, με γραμμές παραγωγής, οπότε ίσως κάποια εικονική εκπαίδευση ώστε να μπορείτε να δείτε όλα όσα συμβαίνουν στην πραγματικότητα στην παραγωγή."
Μάθηση μέσω παραδοσιακών διαλέξεων	P17 "Θα πρέπει να διασφαλίσουμε ότι οι βασικές δεξιότητες γραμματισμού δεν χάνονται, ενώ εστιάζουμε στις ψηφιακές δεξιότητες, οι αναρτήσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης εξακολουθούν να πρέπει να είναι καλά γραμμένες, όπως και κάθε επικοινωνία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου κ.λπ."
Διοργάνωση σεμιναρίων και εργαστηρίων	I007 "Τα εκπαιδευτικά ιδρύματα μπορούν να οργανώνουν εργαστήρια και σεμινάρια για τους μαθητές τους για την ανάπτυξη ψηφιακών ικανοτήτων. Τα εργαστήρια αυτά μπορούν να καλύπτουν διάφορα θέματα που σχετίζονται με τις ψηφιακές δεξιότητες και να προσφέρουν πρακτική εμπειρία στους μαθητές"
Διαδικτυακά μαθήματα και σεμινάρια ανάπτυξη	I008 "Ίσως τα σχολεία μπορούν να χρησιμοποιήσουν διαδικτυακά μαθήματα και σεμινάρια για διάφορα θέματα που σχετίζονται με την ψηφιακή επάρκεια, όπως κωδικοποίηση, ανάλυση δεδομένων, σχεδιασμός ιστοσελίδων, μάρκετινγκ στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης κ.λπ."

Θα πρέπει επίσης να τονιστεί ότι η ψηφιακή επάρκεια εξελίσσεται διαρκώς, επομένως, είναι απαραίτητο να ενημερώνεστε για τις τελευταίες εξελίξεις στην ψηφιακή τεχνολογία, παρακολουθώντας σεμινάρια, εργαστήρια, διαδικτυακά μαθήματα και φροντιστήρια, δημιουργώντας προχωρημένα μαθήματα ή προγράμματα μάθησης βασισμένα στην ψηφιακή επάρκεια. *"Απλώς να ενθαρρύνω και να πω ότι όσο πιο ψηφιακά γίνονται τα πάντα, όσο περισσότερες νέες τεχνολογίες εμφανίζονται, η εκπαίδευση πρέπει να κινείται και να συμβαδίζει με την καινοτομία"*. (L22). Όπως φαίνεται από την παραπάνω δήλωση, μια πολύ σημαντική πτυχή είναι η συνεχής και τακτική επικοινωνία με τους εργοδότες για την κατανόηση των ψηφιακών δεξιοτήτων και γνώσεων που απαιτούνται στον κλάδο.

Είναι σαφές ότι η πλειονότητα των συμμετεχόντων στην έρευνα δεν έχει πολύ σαφή άποψη σχετικά με την ανάγκη για ψηφιακές ικανότητες και τους συγκεκριμένους τομείς ψηφιακών ικανοτήτων που θα μπορούσαν να αναπτυχθούν σε ένα εκπαιδευτικό ίδρυμα. Ωστόσο, πολύ συχνά προτάθηκαν οι βασικές δεξιότητες πληροφορικής, η ψηφιακή επικοινωνία, η ανάλυση δεδομένων, η ανάπτυξη ιστοσελίδων, η εκπαίδευση σε λογισμικό ή η διαχείριση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης (8 πίνακες).

Πίνακας *. Αντικείμενα κατάρτισης που πρέπει να εφαρμοστούν για την ανάπτυξη ψηφιακών ικανοτήτων που απαριθμούνται ως κατηγορία και υποκατηγορίες. (Συντάχθηκε από τους συγγραφείς, 2023)

Κατηγορία	Υποκατηγορία	n
Θέματα κατάρτισης για την ανάπτυξη	Βασικές γνώσεις πληροφορικής (εργαλεία Microsoft ή Google)	19
	Ανάλυση και ερμηνεία δεδομένων, βασική κατάρτιση με βάση δεδομένων	12

ψηφιακών ικανοτήτων	Εκπαίδευση στον τομέα της πληροφορικής	9
	Εκπαίδευση στο λογισμικό	14
	Βασικές δεξιότητες προγραμματισμού, κωδικοποίησης	4
	Δημιουργία ψηφιακού περιεχομένου και Web Design	6
	Ψηφιακή ιθαγένεια, εθιμοτυπία δικτύου	5
	Εκπαίδευση στο ψηφιακό μάρκετινγκ, ηλεκτρονικό εμπόριο	5
	Λειτουργία και μάρκετινγκ στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και εμπλοκή των πελατών στο διαδίκτυο	5
	Επάρκεια στη χρήση ψηφιακών εργαλείων και τεχνολογιών	10
	Συνεχής μάθηση και προσαρμοστικότητα, επίλυση προβλημάτων, επικοινωνία (κοινωνικές δεξιότητες)	7
	Κατανόηση των ψηφιακών εργαλείων και τεχνολογιών που συμβάλλουν στη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της γεωργίας.	1

Εκτός από τις τεχνικές δεξιότητες, τα προγράμματα κατάρτισης θα πρέπει επίσης να εστιάζουν στην ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων, όπως η συνεργασία, η επικοινωνία και η κριτική σκέψη. Αυτές οι δεξιότητες είναι απαραίτητες για την αποτελεσματική ομαδική εργασία και τη λήψη αποφάσεων σε ένα ψηφιακό περιβάλλον "*<...> η ψηφιοποίηση είναι επίσης ένα σημαντικό μέρος της εργασίας, ίσως σε αυτό το μέρος πρέπει να είσαι γρήγορος στην αντίδραση, να μπορείς να αντιλαμβάνεσαι τα πράγματα γρήγορα*" (L19). Αξίζει επίσης να αναφερθεί η άποψη του συμμετέχοντα P33 σχετικά με τη βιωσιμότητα: "*Τα προγράμματα κατάρτισης θα πρέπει να αναδεικνύουν τα ψηφιακά εργαλεία και τις τεχνολογίες που μπορούν να συμβάλουν στη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της γεωργίας, όπως η εξοικονόμηση νερού, η ενεργειακή απόδοση και η μείωση των αποβλήτων.*" Με την αυξανόμενη ψηφιοποίηση, οι γνώσεις και οι δεξιότητες που απαιτούνται για την ασφαλή και υπεύθυνη πλοήγηση στον διαδικτυακό κόσμο, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων που σχετίζονται με την προστασία της ιδιωτικής ζωής, την ασφάλεια και τη διαδικτυακή συμπεριφορά, πρέπει να περιλαμβάνονται στα προγράμματα κατάρτισης.

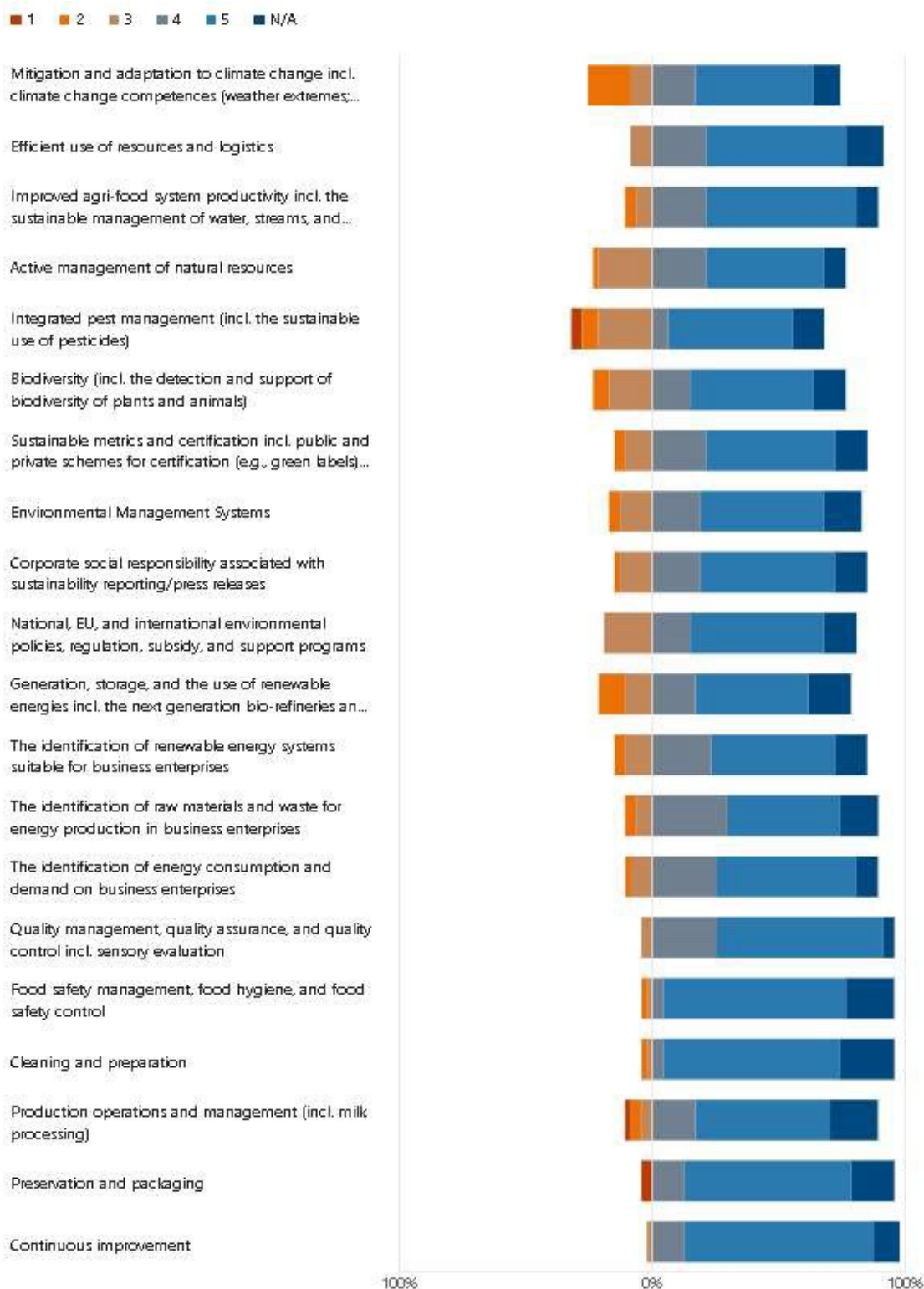
Βιωσιμότητα

Η ανάλυση των απαντήσεων στην ερώτηση του ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου σχετικά με την κατανόηση της έννοιας της αειφορίας έδειξε ότι η πλειοψηφία των συμμετεχόντων στην έρευνα αντιλαμβάνεται την αειφορία ως προστασία του περιβάλλοντος και μείωση της κλιματικής αλλαγής (9 Πίνακας). Ένα μεγάλο ποσοστό των απαντήσεων αφορά τα υγιεινά, ποιοτικά, βιολογικά προϊόντα, την ορθολογική χρήση των πόρων και τη μείωση των αποβλήτων. Ορισμένοι ερωτηθέντες θεώρησαν επίσης ότι η βιωσιμότητα "*είναι μια ανάπτυξη κατά την οποία οι ανάγκες της σημερινής γενιάς μπορούν να ικανοποιηθούν χωρίς να μειώνονται οι πιθανότητες των μελλοντικών γενεών να τις ικανοποιήσουν*". (P26).

Πίνακας 9. Κατανόηση της έννοιας της βιωσιμότητας στη βιομηχανία τροφίμων ως κατηγορία, υποκατηγορία και συνοδευτική σχετική δήλωση. (Συντάχθηκε από τους συγγραφείς, 2023)

Κατηγορία	Υποκατηγορία	Καταφατική δήλωση	n
	Προστασία του περιβάλλοντος, μείωση των αρνητικών	I17 "Λειτουργία με τρόπο που δεν προκαλεί βλάβη στο περιβάλλον <...>"	22

Κατανόηση του όρου βιωσιμότητα	περιβαλλοντικών επιπτώσεων		
	Μείωση της κλιματικής αλλαγής και της υπερθέρμανσης του κλίματος, της ατμοσφαιρικής ρύπανσης	L16 "Όταν η ανεύθυνη ανθρώπινη δραστηριότητα προκαλεί κλιματική αλλαγή, μια παγκόσμια απειλή για τα τρόφιμα <...>."	12
	Χρήση υγιεινών, ασφαλών, υψηλής ποιότητας, βιολογικών προϊόντων	L26 "Η <...> είναι μια εταιρεία εμπειριών διατροφής που θέλει να αλλάξει τον κόσμο. Βλέπουμε το φαγητό ως μία από τις λύσεις. Ο τρόπος με τον οποίο καλλιεργούμε, χρησιμοποιούμε και τελικά παράγουμε τρόφιμα έχει βαθύτατο αντίκτυπο στο περιβάλλον, την κοινωνία και την ευημερία των ανθρώπων και του πλανήτη στο σύνολό του."	20
	Μείωση του ανθρακικού, αρνητικού αποτυπώματος των δραστηριοτήτων παραγωγής	I24 "Για μένα πρόκειται για καθημερινές δραστηριότητες με σκοπό τη μείωση του αποτυπώματος άνθρακα <...>"	4
	Διασφάλιση της δημόσιας υγείας (κοινωνία και προσωπικό)	L23 "Πρόκειται για μια πολύπλευρη δέσμευση για μια καλύτερη ποιότητα ζωής για όλους. Οικονομική ανάπτυξη, κοινωνική ανάπτυξη και προστασία του περιβάλλοντος <...>"	5
	Χρήση ανανεώσιμων πόρων	P40 "Θεωρώ ότι η αειφορία είναι η χρήση των φυσικών πόρων με σεβασμό στη φύση και η φροντίδα της".	2
	Μείωση των αποβλήτων	L15 "Είναι μια σύνθετη έννοια, δεν τη συνδέω με την οικολογία, ίσως περισσότερο με τη μείωση των αποβλήτων".	13
	Ανακύκλωση	I22 "Χρήση ανανεώσιμων πόρων, εποχικότητα, επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση όπου είναι δυνατόν"	2
	Ορθολογική χρήση των πόρων	I16 "Μια διαδικασία που είναι κυκλική ή δεν απαιτεί εξωτερικές εισροές."	13
	Εξασφάλιση ενός σταθερού και ασφαλούς μέλλοντος για τις επόμενες γενιές	I23 "Η βιωσιμότητα συνίσταται στην ικανοποίηση των αναγκών των σημερινών γενεών χωρίς να διακυβεύονται οι ανάγκες των μελλοντικών γενεών, εξασφαλίζοντας παράλληλα μια ισορροπία μεταξύ οικονομικής ανάπτυξης, περιβαλλοντικής φροντίδας και κοινωνικής ευημερίας"	12
	Ισορροπημένη ανάπτυξη (οικονομική, κοινωνική)	Γ2 "Ως ένας τρόπος λειτουργίας της επιχείρησης, ο οποίος ελαχιστοποιεί την κατανάλωση φυσικών πόρων και την επιβάρυνση του περιβάλλοντος και ταυτόχρονα είναι αποτελεσματικός, ασφαλής και οικονομικός για την ίδια την επιχείρηση."	16

Σχήμα 2. Σημασία των ικανοτήτων βιωσιμότητας στην αγροδιατροφική επιχειρηματική κοινότητα και τους οργανισμούς της Πολωνίας και της Ιρλανδίας.

Μπορεί να δηλωθεί ότι δεν υπάρχει ενιαία κοινή αντίληψη της έννοιας της βιωσιμότητας. Η ανάλυση των απαντήσεων δείχνει ότι μπορεί να περιλαμβάνει στρατηγικές και πρακτικές που προστατεύουν τους φυσικούς πόρους, μειώνουν τα απόβλητα και τη ρύπανση, προωθούν την κοινωνική δικαιοσύνη και υποστηρίζουν την οικονομική ανάπτυξη.

Με βάση τα στοιχεία που παρουσιάζονται στο Σχήμα 2 σχετικά με τη σημασία των ικανοτήτων βιωσιμότητας στην επιχειρηματική κοινότητα και τους οργανισμούς του αγροδιατροφικού τομέα της Πολωνίας και της Ιρλανδίας, μπορεί να υποστηριχθεί ότι η πλειονότητα των εταιρειών δίνει προσοχή στις ικανότητες που παρατίθενται στο Σχήμα 2.

Μπορεί να υποστηριχθεί ότι η συνεκτίμηση αυτών των ικανοτήτων βιωσιμότητας μπορεί να συμβάλει στη μείωση του αποτυπώματος άνθρακα από την προμήθεια των συστατικών έως τη συσκευασία και την κατασκευή. Οι ικανότητες βιωσιμότητας είναι απαραίτητες για να διασφαλιστεί ότι οι οργανισμοί της βιομηχανίας τροφίμων λειτουργούν με κοινωνικά υπεύθυνο τρόπο. Μειώνοντας τα απόβλητα, βελτιστοποιώντας τη χρήση των πόρων και λειτουργώντας αποτελεσματικά, οι εταιρείες μπορούν να εξοικονομήσουν χρήματα και να βελτιώσουν τα αποτελέσματά τους. Οι εταιρείες που επιδεικνύουν δέσμευση στη βιωσιμότητα μπορούν να επωφεληθούν από βελτιωμένα περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά αποτελέσματα, καθώς και από ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην αγορά.

Τα αποτελέσματα δείχνουν σαφώς ότι η πλειονότητα των εταιρειών που συμμετείχαν στην έρευνα διαθέτουν πολιτική βιωσιμότητας για την πράξη. Ένα μικρότερο ποσοστό δεν έχει πολιτική αειφορίας για την πράξη, αλλά όπως δήλωσε ο συμμετέχων I23 ορισμένες εταιρείες προχωρούν στη θέσπιση πολιτικών αειφορίας για την πράξη και θα τις αναπτύξουν στο μέλλον: *"Εντοπισμός τμημάτων για αλλαγή και εφαρμογή διαδικασιών για αλλαγή"*.

Στον πίνακα 10 παρουσιάζονται οι προτεραιότητες των εταιρειών για τη βιωσιμότητα και παραδείγματα του τρόπου με τον οποίο εργάζονται για την επίτευξη αυτών των στόχων βιώσιμης πρακτικής στα τρόφιμα.

Πίνακας 10. Προτεραιότητες βιωσιμότητας και στόχοι βιώσιμης πρακτικής τροφίμων με συνοδευτική σχετική δήλωση (Συγγραφείς, 2023)

Προτεραιότητες βιωσιμότητας της εταιρείας	n	Παραδείγματα επίτευξης στόχων βιώσιμης πρακτικής τροφίμων
Net Zero, μηδενικές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα	9	<...> παρουσίασε την πρώτη τεχνολογία για μια "πράσινη" αλυσίδα τροφίμων - ένα φιλικό προς το κλίμα τρακτέρ. (L6) Εφαρμογή μέτρων πρόληψης της ρύπανσης (P39) <...> έχουμε πράγματι κυκλοφορήσει μια ενότητα που υποστηρίζει τη βιομηχανία τροφίμων με την υποβολή εκθέσεων και την παρακολούθηση των εκπομπών τους στο πεδίο εφαρμογής 3. Πρόκειται λοιπόν για μια ενότητα που ονομάζεται εκτύπωση τροφίμων, η οποία επιτρέπει στις επιχειρήσεις τροφίμων να έχουν, υποθέτω, διαφάνεια στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων που χρησιμοποιούν. (P006) <...> υπολογίζοντας ποια είναι η βασική μας γραμμή και στη συνέχεια νομίζω ότι αυτό θα καθοδηγήσει τις δράσεις που θα αναλάβουμε για την υλοποίηση, ξέρετε, και ό,τι χρειάζεται να κάνουμε για να επιτύχουμε τους στόχους του καθαρού μηδενός (P006).
Μείωση των εκπομπών CO2	6	Η εταιρεία αναπτύσσει επίσης άλλες βιώσιμες καινοτομίες: τεχνολογίες ζωοτροφών που μειώνουν τις εκπομπές και ένα βιώσιμο σύστημα παραγωγής καλλιεργείων. (L6) <...> λήψη σειράς μέτρων για τη μείωση των εκπομπών CO2 που συνδέονται με τη μεταφορά και την αποθήκευση τροφίμων, όπως με την αναβάθμιση των συστημάτων νύξης και τη χρήση ενεργειακά αποδοτικών τεχνολογιών. (P52)
Βελτίωση της διαχείρισης της ενέργειας και άλλων	21	Θα επιδιώξουμε να μειώσουμε τη χρήση ενέργειας και νερού κατά 10% τα επόμενα 5 χρόνια (σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2022). (L1)

πόρων, εξοικονόμηση ενέργειας	<p>χρησιμοποιούμε την καθαρή ηλιακή ενέργεια που παράγεται από το εργοστάσιο ηλεκτροπαραγωγής μας και συλλέγουμε τη θερμότητα από τους φούρνους κατά τη διάρκεια του ψησίματος και τη χρησιμοποιούμε για τη θέρμανση των διαδικασιών παρασκευής ψωμιού, του νερού και των χώρων γραφείων. (L2)</p> <p>Διαθέτουμε εργοστάσιο ηλιακής ενέργειας και παράγουμε πράσινη ενέργεια. (L11)</p> <p>Έχουμε αρχίσει να χρησιμοποιούμε το δικό μας λεβητοστάσιο βιοκαυσίμων.</p> <p>Συλλέγουμε το νερό της βροχής, χρησιμοποιώντας υδρορροές για να συλλέγουμε το νερό της βροχής από τις στέγες των θερμοκηπίων μας σε μια δεξαμενή συλλογής βρόχινου νερού στην περιοχή, η οποία στη συνέχεια χρησιμοποιείται για την άρδευση των λαχανικών. (L29)</p> <p>Έχουμε μια πολιτική για την εξοικονόμηση ενέργειας και τη μείωση των αποβλήτων όσο το δυνατόν περισσότερο (π.χ. επαναχρησιμοποίηση των κουτιών, παραγωγή μεγαλύτερων παρτίδων για να μειωθεί ο χρόνος λειτουργίας των μηχανημάτων, θέρμανση μόνο όση ποσότητα νερού απαιτείται) (I17)</p> <p>Ο όμιλος διαθέτει μια κεντρική μέθοδο για τις επενδύσεις κεφαλαίου που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα και έχει επενδύσει σημαντικά σε συστήματα ενεργειακής διαχείρισης τα τελευταία χρόνια για να το υποστηρίξει. (I19)</p> <p><...> χρησιμοποιώντας ενεργειακά αποδοτικές συσκευές και εξοπλισμό στα εστιατόρια και τα γραφεία της. (P37)</p> <p><...> με τη χρήση ενεργειακά αποδοτικών συστημάτων φωτισμού, θέρμανσης ή κλιματισμού και με τη χρήση βρόχινου νερού για το πότισμα των φυτών (P39)</p> <p><...> έχουμε το δικό μας βιώσιμο εργοστάσιο παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, υδροληψία και μονάδα επεξεργασίας λυμάτων. Όλες αυτές οι εγκαταστάσεις λειτουργούν με τη μέγιστη δυνατή αποτελεσματικότητα για την παροχή βιώσιμης διαχείρισης των πόρων. (P40)</p> <p>Χρήση ενεργειακά αποδοτικών συστημάτων φωτισμού, ψύξης και θέρμανσης και χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. (P50)</p> <p>Μέσω αναγεννητικών γεωργικών πρακτικών (I21)</p> <p>Χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας <...> (C4)</p> <p><...>συνειδητή εξοικονόμηση ηλεκτρικής ενέργειας, αγοράζεται εξοπλισμός που εξοικονομεί ηλεκτρική ενέργεια, τα αυτοκίνητα είναι υβριδικά (I002)</p>
Συνεχής βελτίωση της τεχνολογίας παραγωγής και των προϊόντων	<p>11 Επενδύουμε συνεχώς στον εκσυγχρονισμό των γραμμών παραγωγής μας για την παραγωγή καλύτερων προϊόντων. (L7)</p> <p>Αναπτύσσουμε νέες τεχνολογίες, μια από τις τελευταίες "δημιουργίες" είναι μια μηχανή σποράς και ένα προσωπικό καινοτόμο σύστημα φωτισμού για την καλλιέργεια φυτών, το οποίο έχει δοκιμαστεί και τελειοποιηθεί εδώ και χρόνια. (L22)</p> <p>Τα θερμοκήπιά μας είναι εξοπλισμένα με τον πλέον σύγχρονο τεχνολογικό εξοπλισμό, σύγχρονο φωτισμό και σύστημα υποστήριξης του μικροκλίματος. (L29)</p> <p>Επένδυση σε νέες τεχνολογίες (C7)</p>
Προώθηση μιας κουλτούρας βιωσιμότητας	<p>21 Ενθαρρύνουμε τους πελάτες να φέρουν τα δικά τους κύπελλα και μπολ. (L2)</p> <p>Εκπαιδευση και κατάρτιση των εργαζομένων της εταιρείας μέσω της συνεχούς βελτίωσης των προσόντων, της ευαισθητοποίησης και της συνείδησής τους (L8)</p> <p><...> κατάρτιση και έλεγχος γεωργικών εκμεταλλεύσεων και αγροτών (L13)</p> <p><...> στην επικοινωνία μας στοχεύουμε να ευαισθητοποιήσουμε τους ανθρώπους για τα οφέλη των γρύνων και της βιώσιμης διατροφής για το μέλλον. (L16)</p> <p>Εισαγωγή μιας πολιτικής βιωσιμότητας, <...>, ευαισθητοποίηση των εργαζομένων σε θέματα βιωσιμότητας. (L24)</p> <p>Σε επίπεδο χώρου, αυτό μοιάζει με μέτρηση, αναφορά και εξέλιξη της ίδιας κατάστασης για την αντιμετώπιση της αιτίας και την επίλυση του προβλήματος της υπερκατανάλωσης. (I19)</p> <p>Παροχή κατάρτισης σε νέους υπαλλήλους (P27)</p> <p>Επικεντρωνόμαστε στο να βοηθήσουμε τους προμηθευτές τροφίμων και τις επιχειρήσεις τροφίμων να προσπαθήσουν να είναι καλύτερα ενημερωμένοι όσον αφορά τη βιωσιμότητα των τροφίμων, των μενού και των προμηθευτών τους (I44).</p> <p>Προσφέρει μια ευρεία γκάμα χορτοφαγικών και vegan προϊόντων και προωθεί μια φυτική διατροφή που είναι πιο βιώσιμη για το περιβάλλον. Παροχή πληροφοριών σχετικά με την προέλευση και τη σύνθεση των προϊόντων, ώστε οι πελάτες να μπορούν να κάνουν πιο ενημερωμένες επιλογές. (P50)</p> <p>Στο πλαίσιο του προγράμματός της "Healthy in Sport", η <...> διοργανώνει εκστρατείες για την προώθηση της σωματικής δραστηριότητας και της υγιεινής διατροφής. <...> εκτελεί κοινωνικά προγράμματα που περιλαμβάνουν την παροχή βοήθειας στους</p>

	<p>άπορους, την υποστήριξη τοπικών μη κερδοσκοπικών οργανώσεων και την εκπαίδευση σχετικά με τον βιώσιμο τρόπο ζωής και την υγιεινή διατροφή. (P52) <...> 50/50 μεταξύ των δύο φύλων στην ανώτατη διοίκηση (P002) <...> εξαρτάται όχι μόνο από το εκπαιδευτικό ίδρυμα, αλλά και από την οικογένεια όσον αφορά τη διαλογή των απορριμμάτων (I005)</p>
<p>Κατοχή του Δείκτη Βιώσιμης Επωνυμίας</p>	<p>3 Τα πιστοποιητικά της εταιρείας μας επιβεβαιώνουν ότι παράγουμε ποιοτικά προϊόντα σύμφωνα με τα υψηλότερα διεθνή πρότυπα για την παραγωγή τροφίμων. (L11) Υπάρχει ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης ποιότητας, ασφάλειας τροφίμων και περιβαλλοντικής διαχείρισης, το οποίο συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις ISO 9001, ISO 14001, BRCGS Food Safety, Halal, RA και Fairtrade. (L19)</p>
<p>Παραγωγή προϊόντων υψηλής ποιότητας και ασφάλειας</p>	<p>34 προσπαθούμε να διασφαλίσουμε ότι όλο το κακάο που χρησιμοποιείται στα προϊόντα μας προέρχεται από υπεύθυνες πηγές και είναι πιστοποιημένο από την UTZ ή την RFA (Rainforest Alliance). (L1) Καταργήσαμε τα αυγά των κοτόπουλων σε κλουβιά (L2). Δεν χρησιμοποιούμε ενισχυτικά γεύσης, συντηρητικά, όπου είναι δυνατόν, ή τεχνητά χρώματα. (L7) Είμαστε εντελώς απαλλαγμένοι από χημικά συντηρητικά και χρωστικές ουσίες, υποκατάστατα που απειλούν την υγεία και πρόσθετα (L9) Συνεργαζόμαστε μόνο με τους πιο αξιόπιστους προμηθευτές πρώτων υλών. (L9) Επιλέγουμε ποιοτικές πρώτες ύλες, παράγουμε σωστά και διασφαλίζουμε την ασφάλεια και την υγιεινή των τροφίμων. (L10) Διαθέτουμε ένα σύστημα αυτοελέγχου για τον έλεγχο των διαδικασιών παραγωγής, των πρώτων υλών και των συνταγών κατά τη διάρκεια εσωτερικών ελέγχων. (L11) Πραγματοποιούμε τόσο εξωτερικούς όσο και εσωτερικούς ελέγχους. <...> Οι αυστηρές απαιτήσεις ασφάλειας τροφίμων και η συμμόρφωση με αυτές εγγυώνται μια ασφαλή διαδικασία παρασκευής τροφίμων και κατάλληλες συνθήκες αποθήκευσης για τα τελικά προϊόντα. (L12) Χρησιμοποιούμε φρέσκα και φυσικά προϊόντα. (L14) Υπάρχουν πρότυπα ασφάλειας και ποιότητας τροφίμων και το σύστημα ελέγχεται τακτικά από τρεις ανεξάρτητους ελεγκτές. (L28) <...> ηθική προμήθεια συστατικών και υλικών, όπως η χρήση προϊόντων δίκαιου εμπορίου ή βιολογικών προϊόντων. (P29) Ελέγχουμε πάντα τη σύνθεση των προϊόντων και τις πιστοποιήσεις τους, πριν αγοράσουμε. (P48) <...> που πωλούν συστατικά τα οποία ουσιαστικά υπάγονται σε ένα πιο υγιεινό κριτήριο. (P002) <...> όταν πρόκειται για συστατικά ζωικής προέλευσης, όπως π.χ. η πιστοποίηση friends of the sea απαιτείται για το θαλάσσιο λάδι μας (P005). Διαχείριση ποιότητας, διασφάλιση ποιότητας και έλεγχος ποιότητας (C6)</p>
<p>Προώθηση βιολογικών και τοπικών προϊόντων, επιχειρήσεων</p>	<p>10 Τα προϊόντα μας από λαχανικά και φρούτα παρασκευάζονται από συστατικά που έχουν επιλεγεί προσεκτικά και ωριμάσει στον ήλιο και καλλιεργούνται ειδικά για εμάς σε ένα φυσικό περιβάλλον. (L7) Όλα τα προϊόντα παρασκευάζονται μόνο από φρέσκες, επιλεγμένες λιθουανικές πρώτες ύλες και η διαδικασία παραγωγής ελέγχεται για κάθε προϊόν (L21). Η εταιρεία μας προμηθεύεται σχεδόν όλες τις συσκευασίες της στην Ιρλανδία. Χρησιμοποιούμε τοπικά προϊόντα διατροφής όπου είναι δυνατόν (εκτός από σοκολάτα, ζάχαρη, βανίλια και παρόμοια προϊόντα που δεν παράγονται στην Ιρλανδία). (I17) Προμήθεια τοπικά και εποχικά (I22) Προμηθεύοντας τρόφιμα τοπικής παραγωγής αντί για εισαγόμενα προϊόντα, όταν είναι διαθέσιμα, καλλιεργώντας για τον εαυτό μας όταν είναι δυνατόν <...> (I30) Χρήση τοπικών προϊόντων και εφαρμογή αποτελεσματικών μεθόδων στην κουζίνα (P35). Αγοράζουμε προϊόντα από τοπικούς προμηθευτές. (P49) Προώθηση βιολογικών και τοπικών προϊόντων που μειώνουν τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και στηρίζουν την τοπική οικονομία. (P50)</p>
<p>Διαχείριση και εξορθολογισμός των αποβλήτων</p>	<p>20 <...> μείωση της ποσότητας των συσκευασιών μιας χρήσης ανά τόνο παραγωγής κατά τουλάχιστον 5% τα επόμενα 5 χρόνια (από το 2022). (L1) Διατηρούμε τα τρόφιμα θρυμματίζοντας ψωμιά εκτός μάρκας σε προζύμι ή δημιουργώντας άλλα προϊόντα από αυτά. (L3) Προσδιορισμός τμημάτων για αλλαγή και εφαρμογή διαδικασιών για αλλαγή (I23) Οι εταιρείες γεωργικών προϊόντων διατροφής μπορούν να προσπαθήσουν να μειώσουν τη σπατάλη τροφίμων εφαρμόζοντας πρακτικές όπως η βελτιωμένη διαχείριση</p>

		<p>αποθεμάτων, η δωρεά πλεοναζόντων τροφίμων σε φιλανθρωπικές οργανώσεις και η επαναχρησιμοποίηση των αποβλήτων τροφίμων για ζωοτροφές ή λίπασμα. (P34)</p> <p><...>εφαρμογή στρατηγικών μείωσης των αποβλήτων, όπως η ανακύκλωση, η κομποστοποίηση και η μείωση των αποβλήτων συσκευασίας. (P37)</p> <p>Μείωση της σπατάλης τροφίμων μέσω της καλύτερης διαχείρισης των αποθεμάτων, της μείωσης της συσκευασίας και της προσφοράς προϊόντων με παρατεταμένη διάρκεια ζωής. (P50)</p> <p><...> συζητήσεις με την ομάδα πωλήσεων, με το μεγάλο κομμάτι του λιανοπωλητή γύρω από τις ημερομηνίες λήξης. (P001)</p> <p>Τα τρόφιμα δωρίζονται στην τράπεζα τροφίμων, αυτή που ισχύει ακόμη, τα ζώα <...> (I002)</p>
Χρήση ανακυκλωμένων και βιοδιασπώμενων υλικών	19	<p>Η συσκευασία μας είναι 100% ανακυκλώσιμη (L14)</p> <p>Μειώνουμε την κατανάλωση πλαστικού και προσπαθούμε να ανακυκλώνουμε όσο το δυνατόν περισσότερο (L26)</p> <p><...> χρήση βιώσιμων υλικών συσκευασίας, όπως βιοδιασπώμενα ή ανακυκλώσιμα υλικά <...> (P29)</p> <p>Χρήση βιοδιασπώμενων συσκευασιών για τους πελάτες που παραγγέλνουν φαγητό σε πακέτο, χρήση χαρτοπετεστών και χαρτομάντιλων από ανακυκλωμένα υλικά και ενημέρωση των πελατών μας σχετικά με αυτό. (P32)</p> <p><...> η συσκευασία επίσης μετακινείται από το πλαστικό στο ανακυκλώσιμο χαρτί (I002)</p>
Βιώσιμη προμήθεια	3	<p><...> να προμηθεύεται τα συστατικά των τροφίμων της από βιώσιμες πηγές που χρησιμοποιούν φιλικές προς το περιβάλλον και κοινωνικά υπεύθυνες πρακτικές (Σ37)</p> <p>Προμήθεια πρώτων υλών και άμεσων εισροών από πιστοποιημένους προμηθευτές. (I42)</p> <p>Ελέγχουμε πάντα τους προμηθευτές μας. (P43)</p>
Προστασία των ζώων και των δασών	3	<p><...> ο προμηθευτής μας, πρέπει να αποκτήσουμε ορισμένα πιστοποιητικά σχετικά με την κτηνοτροφία και την αποψίλωση των δασών. <...> Προωθούμε περισσότερες φόρμουλες με βάση τα φυτά όταν πρόκειται για τρόφιμα, επειδή είναι πιο υγιεινό για τους ανθρώπους και τον πλανήτη. (P005)</p> <p>Πρόωθηση μιας κουλτούρας ασφάλειας τροφίμων, βιώσιμων επιχειρηματικών αρχών και συμβολή στη μακροπρόθεσμη διατήρηση και βιώσιμη χρήση των θαλάσσιων έμβιων πόρων. ISO, BRC, IFS Food, IFS Logistics, MSC, FSSC 22000, ASC, Global Gap. (L21)</p> <p>Συμμετέχουμε στην πρωτοβουλία Empty Cages για την αντικατάσταση όλων των χρησιμοποιούμενων αυγών με αυγά από "τυχερές" όρνιθες (L1)</p>

Η ανάλυση των στοιχείων του πίνακα 10 δείχνει ότι οι εταιρείες επιδιώκουν ενεργά τους στόχους της βιωσιμότητας και εφαρμόζουν διάφορες πρωτοβουλίες. Οι πρακτικές αυτές συμβάλλουν στη μείωση των επιπτώσεων των ανθρώπινων δραστηριοτήτων στο περιβάλλον και στη διατήρηση των φυσικών πόρων για τις μελλοντικές γενιές. Επιπλέον, αυτές οι πρακτικές βιωσιμότητας συμβάλλουν στη δημιουργία μακροπρόθεσμων οικονομικών οφελών με τη μείωση του κόστους που συνδέεται με τη μείωση των αποβλήτων, την ενεργειακή αποδοτικότητα, τα επιχειρηματικά έργα και τις καινοτόμες τεχνολογίες παραγωγής και ανακύκλωσης. Εξασφαλίζει επίσης την ευημερία των ανθρώπων και των κοινοτήτων.

Η συζήτηση στην ομάδα εστίασης έδωσε την ευκαιρία να δούμε μια ελαφρώς ευρύτερη εικόνα της βιωσιμότητας. Η βιωσιμότητα απαιτεί ισορροπία μεταξύ περιβαλλοντικών, οικονομικών και κοινωνικών ανησυχιών, και οι τρεις αυτοί παράγοντες τείνουν να ανταγωνίζονται μεταξύ τους. Για παράδειγμα, θα μπορούσε να είναι η άποψη των συμμετεχόντων P001 "*<...> πρέπει να έχει να κάνει με την παραγωγή χρημάτων. <...> υπήρξε ένα συγκεκριμένο γιαούρτι που λανσαρίστηκε που ήταν πλήρως βιώσιμο, χωρίς προσθήκη ζάχαρης, με εταιρική πίστωση B, πλήρως ανακυκλώσιμο και βομβάρδισε απόλυτα επειδή είχε γεύση κοπριάς. Αυτό είναι λοιπόν το αντάλλαγμα. Είναι όλα υπέροχα, αλλά θα τα πληρώσουν οι άνθρωποι αν δεν έχουν καλή γεύση; Θέλω να πω, οι άνθρωποι αγαπούν την ιστορία της βιωσιμότητας <...> αλλά είναι διατεθειμένοι να βάλουν το χέρι στην τσέπη και τι θα βγάλει τελικά η εταιρεία, αυτός θα είναι ο αποφασιστικός*

παράγοντας". Επομένως, μπορεί να υποστηριχθεί ότι η οικονομική ανάπτυξη οδηγεί συχνά σε περιβαλλοντική ρύπανση και κοινωνικές ανισότητες, ενώ οι προσπάθειες προστασίας του περιβάλλοντος μπορούν να υπονομεύσουν την οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική ευημερία.

Επιπλέον, ένα άλλο παράδειγμα είναι η γνώμη του συμμετέχοντα P003 "<...> σημείο όπως από την άποψη της όπως ψευδούς βιωσιμότητας <...> παρασκευάζουμε βούτυρο <...> το βούτυρο από τη φύση του είναι προφανώς λιπαρό. Είναι ένα προϊόν με λιπαρή βάση σε ό,τι κι αν το τυλίγετε, απορροφά φυσικά το εξωτερικό στρώμα λίπους και λαδιού. Και ναι, θα μπορούσατε να πάρετε, ξέρετε, από την άποψη της αειφορίας, υπάρχει μια ώθηση στη βιομηχανία γαλακτοκομικών προϊόντων να κινηθεί προς την κατεύθυνση της αειφόρου συσκευασίας, ενώ στην πραγματικότητα <...> δεν μπορείτε να την ανακυκλώσετε. <...> Πιθανώς υπάρχει και αυτό το κομμάτι, με την έννοια ότι υπάρχουν πολλές πρωτοβουλίες βιωσιμότητας που δεν είναι, είναι ένα τσεκαρισμένο κουτάκι ως τέτοιο, το οποίο είναι το ίδιο πράγμα με το κομμάτι του επιχειρηματικού στοιχείου, όπως αυτό, απλά δεν είναι εφικτό, όπως πέρα από τη γραφειοκρατία." Τέτοια παραδείγματα δείχνουν ότι η βιωσιμότητα είναι μια μακροπρόθεσμη και σύνθετη έννοια που απαιτεί συστημικές αλλαγές, τροποποιήσεις συμπεριφοράς και τεχνολογικές καινοτομίες, γεγονός που συνεπάγεται την υπέρβαση διαφόρων εμποδίων και προκλήσεων.

Η ανάλυση των απαντήσεων στις ερωτήσεις σχετικά με τις γνώσεις και την κατανόηση των αποφοίτων για την αειφορία των τροφίμων και κατά πόσο οι γνώσεις αυτές είναι σχετικές με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας δείχνει ότι δεν υπάρχει συναίνεση. Ένα μικρότερο ποσοστό των συμμετεχόντων στην έρευνα δηλώνουν ότι οι απόφοιτοι ανταποκρίνονται στις προσδοκίες ή δείχνουν σαφή επιθυμία να κατανοήσουν τη σημασία της βιωσιμότητας: "<...> το άτομο είχε καλή κατανόηση του αντίκτυπου της υποστήριξης της τοπικής παραγωγής και των κινδύνων που ενέχει η προμήθεια προϊόντων από περιοχές όπου ο έλεγχος της ποιότητας και οι πρακτικές ασφάλειας των τροφίμων μπορεί να μην είναι τόσο ισχυρές όσο στην Ιρλανδία". (I17) "<...> είναι τόσο καυτό θέμα <...> και οι απόφοιτοι <...> ενδιαφέρονται. Είναι πρόθυμοι να καταλάβουν. Είναι πρόθυμοι να εμπλακούν. Είναι πρόθυμοι να μάθουν γι' αυτό και <...> να δουν πώς ή τι μπορούν να κάνουν για να <...> απλά να υποστηρίξουν <...> την όλη προσπάθεια για να γίνουμε απλά καλύτεροι <...> γύρω από το κλίμα, γύρω από την αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων, γύρω από όλα αυτά." (P006)

Άλλοι μισοί από τους συμμετέχοντες θεώρησαν ότι οι γνώσεις των αποφοίτων ήταν επαρκείς, αλλά μόνο εν μέρει: "Η απάντηση σε αυτό το ερώτημα είναι δύσκολη, διότι εξαρτάται από το συγκεκριμένο πρόγραμμα σπουδών και την προσέγγιση του θέματος της βιωσιμότητας των τροφίμων. <...> Οι απόφοιτοι μπορεί να έχουν κάποιες γνώσεις για τη βιωσιμότητα των τροφίμων, αλλά μπορεί να μην είναι αρκετές για να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας" (Σ50). Συντελεστής παρόμοιας άποψης LT3 "Εν μέρει, εκπαιδεύονται στον καθαρισμό, την προετοιμασία, την ασφάλεια των τροφίμων και τη διαχείριση της υγιεινής. Αλλά υπάρχουν ακόμη ορισμένες διαδικασίες, τις οποίες μαθαίνεις μόνο όταν αρχίζεις να εργάζεσαι <...>". Από την άλλη πλευρά, η έλλειψη γνώσεων σχετικά με τη βιωσιμότητα δεν σημαίνει απαραίτητα ότι ένας απόφοιτος δεν είναι ευπρόσδεκτος στην αγορά εργασίας: "Σε γενικές γραμμές, οι απόφοιτοι θα μπορούσαν να είναι καλύτερα εκτεθειμένοι στη σημασία της βιωσιμότητας στη βιομηχανία τροφίμων, αλλά αυτό δεν είναι απαραίτητο για τη θέση εργασίας και η έμφαση δίνεται περισσότερο στις επαγγελματικές γνώσεις που σχετίζονται με την ειδικότητα". (L1) ή "<...> επικεντρωνόμαστε περισσότερο στις γνώσεις που σχετίζονται με τις άμεσες εργασιακές λειτουργίες, η έλλειψη γνώσεων

σχετικά με τη βιωσιμότητα δεν οδηγεί σε αποτυχία στην εργασία. Αλλά είναι καλό να το γνωρίζουμε". (L17)

Υπάρχουν επίσης αντιλήψεις ότι οι γνώσεις σχετικά με τη βιωσιμότητα δεν είναι αρκετές: "Όχι πάντα. Οι μαθητές έχουν μόνο πολύ βασικές γνώσεις για την αειφορία". (LT23) και "Όχι. Τα εκπαιδευτικά ιδρύματα εστιάζουν περισσότερο στις δεξιότητες που σχετίζονται με την άμεση εργασία". (LT28). Ωστόσο, στο μέλλον, αυτή η γνώση της βιωσιμότητας θα καταστεί ακόμη πιο απαραίτητη, ιδίως στην αγορά εργασίας της βιομηχανίας τροφίμων, όπως ανέφερε ο συμμετέχων P002: "<...> προσδοκία από κάθε εργαζόμενο τώρα να ενσωματώσει την αειφορία σε αυτό που κάνει. Οπότε ναι, είτε είναι παθιασμένοι είτε όχι, είτε πρόκειται να αναλάβουν έναν ρόλο που σχετίζεται με τη βιωσιμότητα, θα πρέπει να έχουν αυτή, αυτού του είδους την κατανόηση της γνώσης".

Από την ανάλυση των απαντήσεων στην ερώτηση σχετικά με την ενσωμάτωση της κατάρτισης για την αειφορία στα εκπαιδευτικά προγράμματα διαπιστώθηκε ότι μπορεί να είναι μια πολύπλοκη διαδικασία λόγω της πολυπλοκότητας της έννοιας της αειφορίας. Το παράδειγμα που ακολουθεί είναι μια καλή απεικόνιση αυτού: "<...> πρέπει οπωσδήποτε να υπάρξει <...> περισσότερη ανταλλαγή γνώσεων σχετικά με την πολυπλοκότητα <...>. Σίγουρα υπάρχει περιθώριο για τα προγράμματα προπτυχιακών σπουδών να εκθέσουν, υποθέτω, ότι είναι, δεν είναι απλό, <...> δεν είναι. Δεν μπορείς απλά να πεις ότι όλα είναι χορτοφαγικά ή ότι όλα είναι φυτικά. <...> Υπάρχουν τόσα πολλά επίπεδα πολυπλοκότητας που αν λάβεις υπόψη σου όλο το πλήθος των παραμέτρων <...> που επηρεάζουν το κλίμα και <...> υπάρχει μια ισορροπία που πρέπει να επιτευχθεί. <...> Νομίζω ότι δεν πρέπει να χάσουμε από τα μάτια μας τι είναι μια υγιεινή διατροφή σε σχέση με το τι είναι μια βιώσιμη διατροφή. <...> Μερικές φορές όταν εξετάζεις το αποτύπωμα άνθρακα ενός συγκεκριμένου τροφίμου, μπορεί να είναι χαμηλό, αλλά όταν εξετάζεις τη χρήση νερού για την παραγωγή του συγκεκριμένου τροφίμου είναι απίστευτα υψηλή, <...>, είναι αυτό το επίπεδο κατανόησης <...>. Είναι εξαιρετικά πολύπλοκο <...> υποθέτω ότι γίνεται κατανοητό με ένα επίπεδο λογικής και ορθολογισμού, και για να καταλάβουμε ότι είμαστε ακόμα αρκετά νωρίς στην κατανόηση αυτού του θέματος και ότι υπάρχει πολλή ανάπτυξη που πρέπει να γίνει για να εξετάσουμε τον αντίκτυπο της αλλαγής των διατροφικών κατευθυντήριων γραμμών για παράδειγμα, και να κατανοήσουμε πραγματικά πώς μοιάζει μια βιώσιμη υγιεινή διατροφή". (P006). Μπορεί να δηλωθεί ότι δεν υπάρχει ενιαία κοινή κατανόηση της έννοιας της βιωσιμότητας και του τρόπου επίτευξής της. Η βιωσιμότητα είναι ένα σύνθετο και διαφοροποιημένο ζήτημα που απαιτεί δεξιότητες κριτικής σκέψης για την κατανόησή του, επομένως, η εκπαίδευση πρέπει να αντιμετωπίζει ένα ευρύ φάσμα πτυχών και προκλήσεων της βιωσιμότητας.

Εξετάζοντας τη δεύτερη γνώμη του συμμετέχοντα P003, μπορεί να ειπωθεί ότι η κατάρτιση σχετικά με την αειφορία στα εκπαιδευτικά ιδρύματα μπορεί να βοηθήσει στην ενίσχυση του αισθήματος ευθύνης και δράσης στους σπουδαστές, κατανοώντας πώς οι ατομικές επιλογές και δράσεις τους επηρεάζουν το περιβάλλον: "Θα έλεγα ότι πρέπει να έχουμε πιο πρακτικές προσεγγίσεις και όχι μόνο για τα οφέλη της επιχείρησης από την αειφορία, αλλά και για τα οφέλη του ατόμου. <...> θέλουν το προσωπικό τους να μάθει πώς να καλλιεργεί τα δικά του, πώς να κάνει κομποστοποίηση, ποια είναι η λερώσιμη διατροφή <...> όχι μόνο η βιωσιμότητα από την άποψη της επιχείρησης, αλλά η βιωσιμότητα για το άτομο και τις δικές του επιλογές". Με αυτόν τον τρόπο, οι μαθητές μπορούν να νιώσουν ότι μπορούν να κάνουν θετική διαφορά στις επιχειρήσεις τους και όχι μόνο. Σύμφωνα με τον συμμετέχοντα P001, η κατάρτιση σχετικά με τη βιωσιμότητα μπορεί

επίσης να έχει αντίκτυπο στον ίδιο τον κλάδο, καθώς οι απόφοιτοι που έχουν επίγνωση της βιωσιμότητας θα είναι πιο πιθανό να επιλέξουν να εργαστούν σε μια εταιρεία που έχει προτεραιότητες βιωσιμότητας και στοχεύει στην επίτευξή τους: "*<...> ήθελαν πραγματικά να εργαστούν με εταιρείες που είχαν πραγματικά έναν σκοπό πέρα από το κέρδος και είμαστε πολύ, ξέρετε, είχαμε αυτή την ανεξάρτητη διαπίστωση και δεν υπήρχε καμία πράσινη πλύση. Έτσι, νομίζω ότι δεν έχει να κάνει μόνο με τους αποφοίτους στην πραγματικότητα και με τις εταιρείες, αν αυτό, ξέρετε, οι νέοι απόφοιτοι επιλέγουν εταιρείες που το κάνουν αυτό πολύ καλά*".

Μεγάλο ποσοστό των συμμετεχόντων ανέφερε ότι τα εκπαιδευτικά ιδρύματα θα πρέπει να εκπαιδεύουν και να ενημερώνουν τους φοιτητές για τη σημασία της αειφορίας, τουλάχιστον για τις βασικές πτυχές της. "*Νομίζω ότι μόνο οι βασικές αρχές, τουλάχιστον η κατανόηση της βασικής γραμμής για το πού βρίσκεται η βιομηχανία τροφίμων, πού έχουμε αντίκτυπο <...> Αν εξετάζατε ένα προϊόν από πού προέρχεται ο μεγαλύτερος αντίκτυπος <...> πολλοί άνθρωποι που δεν έχουν καμία γνώση <...> απλά προσπαθούμε να τους φέρουμε όλους στη βασική γραμμή. Έτσι τουλάχιστον οι άνθρωποι προσπαθούν να αλλάξουν λίγο τη νοοτροπία τους <...>*" (P002). Η διδασκαλία της αειφορίας στα εκπαιδευτικά ιδρύματα μπορεί να συμβάλει στην ευαισθητοποίηση σχετικά με αυτά τα ζητήματα και να ενθαρρύνει τους μαθητές να υιοθετήσουν υπεύθυνες συμπεριφορές, να ανοίξουν ευκαιρίες σταδιοδρομίας, να εντοπίσουν προβλήματα και να βρουν δημιουργικές λύσεις που εξισορροπούν περιβαλλοντικές, οικονομικές και κοινωνικές πτυχές.

Όσον αφορά την ενσωμάτωση των πολιτικών αειφορίας στα προγράμματα σπουδών, μια ομάδα εστίασης που διεξήχθη από τους Πολωνούς εταίρους συζήτησε πώς θα μπορούσε να γίνει αυτό (Πίνακας 11).

Πίνακας 11: Τρόποι και ευκαιρίες για την ανάπτυξη δεξιοτήτων και γνώσεων βιωσιμότητας στα εκπαιδευτικά ιδρύματα από τους Πολωνούς συμμετέχοντες στις ομάδες εστίασης, καταγεγραμμένοι ως κατηγορία και υποκατηγορία (Σύνταξη από τους συγγραφείς, 2023)

Κατηγορία	Υποκατηγορία
Βελτίωση των δεξιοτήτων και της κατάρτισης σε θέματα βιωσιμότητας στα εκπαιδευτικά ιδρύματα	Τακτική επικοινωνία με τους εργοδότες για την κατανόηση των δεξιοτήτων και των γνώσεων που απαιτούνται στον κλάδο
	Καθιέρωση ισχυρών συνεργασιών με εργοδότες και βιομηχανικές ενώσεις για τον σχεδιασμό προγραμμάτων που ανταποκρίνονται στις ειδικές ανάγκες του κλάδου
	Προσφορά ευκαιριών μάθησης με βάση την εργασία, όπως η πρακτική άσκηση και η μαθητεία, για να αποκτήσουν οι φοιτητές πρακτική εμπειρία στο χώρο εργασίας
	Ενσωμάτωση αναδυόμενων τεχνολογιών και τάσεων στο πρόγραμμα σπουδών για την προετοιμασία των μαθητών για το μέλλον της εργασίας
	Προσφέροντας ευέλικτες και προσβάσιμες επιλογές κατάρτισης, όπως διαδικτυακά μαθήματα και μικρο-πιστοποιητικά, για να ανταποκριθούν στις ανάγκες των επαγγελματιών που εργάζονται.
	Δημιουργία προγραμμάτων μάθησης με βάση τις ικανότητες που εστιάζουν στην κατάκτηση συγκεκριμένων δεξιοτήτων και όχι στην ολοκλήρωση ενός σταθερού συνόλου μαθημάτων.
	Δημιουργία προγραμμάτων καθοδήγησης για τη σύνδεση των φοιτητών με επαγγελματίες του κλάδου και την παροχή καθοδήγησης και υποστήριξης.
	Ενσωμάτωση στο πρόγραμμα σπουδών της κατάρτισης σε κοινωνικές δεξιότητες, όπως η επικοινωνία και η ομαδική εργασία, για την προετοιμασία των μαθητών για τις απαιτήσεις του εργασιακού χώρου.
	Προώθηση της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας μέσω της ανάπτυξης θερμοκοιτίδων, χώρων δημιουργίας και άλλων κόμβων καινοτομίας.
	Μόχλευση ευκαιριών χρηματοδότησης, όπως επιχορηγήσεις και συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, για τη στήριξη της ανάπτυξης νέων προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης.
Παροχή τακτικής αξιολόγησης και εκτίμησης των προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητά τους και η συνάφεια με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.	

Όπως δείχνει ο παραπάνω πίνακας 11, υπάρχουν ευκαιρίες για την επιτυχή προσαρμογή των προγραμμάτων σπουδών, αλλά πρόκειται για μια πολύπλοκη διαδικασία που απαιτεί τη συμμετοχή τόσο των επιχειρήσεων όσο και του εκπαιδευτικού συστήματος, την εισαγωγή νέων τεχνολογιών, την προσφορά ευέλικτων και προσβάσιμων επιλογών κατάρτισης, τις ευκαιρίες χρηματοδότησης.

Συζήτηση

Ο κλάδος των τροφίμων υφίσταται σημαντικές αλλαγές λόγω των μεταβαλλόμενων προσδοκιών των πελατών, της τεχνολογικής προόδου και των περιβαλλοντικών ζητημάτων. Ως αποτέλεσμα, υπάρχει αυξανόμενη ζήτηση για ένα εργατικό δυναμικό εξοπλισμένο με ένα νέο σύνολο δεξιοτήτων, το οποίο απαιτεί συνεχή επικαιροποίηση των προσόντων, των ικανοτήτων και των γνώσεων. Προκειμένου να δημιουργηθεί ένα εργατικό δυναμικό με υψηλά προσόντα και πολλαπλές δεξιότητες που θα μπορεί να χειριστεί την ταχεία πρόοδο στον τομέα, είναι ζωτικής σημασίας όχι μόνο να αντιμετωπιστεί το σημερινό κενό δεξιοτήτων αλλά και να προβλεφθούν οι μελλοντικές απαιτήσεις δεξιοτήτων. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσω καινοτόμων και συναφών προγραμμάτων κατάρτισης και εκπαίδευσης που έχουν σχεδιαστεί για να εφοδιάσουν τα άτομα με τις ικανότητες που απαιτούνται για τον αποτελεσματικό χειρισμό αυτών των αλλαγών. Η γεφύρωση του χάσματος μεταξύ των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού και των εξελισσόμενων απαιτήσεων του κλάδου εξασφαλίζει μια πιο προσαρμοστική και ανθεκτική αγορά εργασίας, ικανή να ανταποκριθεί τόσο στις τεχνολογικές εξελίξεις όσο και στις βιώσιμες πρακτικές που έχουν πλέον κεντρική θέση στη βιομηχανία τροφίμων⁽³⁾.

Ένα σημαντικό μέρος αυτών των μετασχηματισμών μπορεί να αποδοθεί στις τεχνολογικές εξελίξεις, οι οποίες αναδιαμορφώνουν τον τρόπο παραγωγής, επεξεργασίας και κατανάλωσης των τροφίμων. Ως αποτέλεσμα, οι ψηφιακές ικανότητες καθίστανται απαραίτητες για την επιτυχία στη βιομηχανία τροφίμων. Τεχνολογίες όπως η αυτοματοποίηση, η ανάλυση δεδομένων και η τεχνητή νοημοσύνη μετασχηματίζουν την ιχνηλασιμότητα, την ασφάλεια και τη βιωσιμότητα των τροφίμων. Τα ψηφιακά εργαλεία χρησιμοποιούνται σταδιακά για τη βελτιστοποίηση των αλυσίδων εφοδιασμού, την ανύψωση των προτύπων ασφάλειας τροφίμων και την ενίσχυση της ποιότητας των προϊόντων, τάση που αναμένεται να κλιμακωθεί⁽²⁾. Ως αποτέλεσμα, η ζήτηση για εργαζόμενους που διαθέτουν ισχυρές ψηφιακές ικανότητες είναι πρωτοφανής. Οι ψηφιακές ικανότητες θεωρούνται όλο και περισσότερο απαραίτητες για τη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας στην ταχέως μεταβαλλόμενη αγορά εργασίας των επιχειρήσεων τροφίμων. Κατά συνέπεια, οι εργοδότες πρέπει να δώσουν προτεραιότητα στην πρόσληψη αποφοίτων με βασικές ψηφιακές ικανότητες για την προώθηση της καινοτομίας και τη διατήρηση της ηγετικής θέσης στις τάσεις του κλάδου.

Τα εκπαιδευτικά ιδρύματα είναι απαραίτητα για τον εξοπλισμό του εργατικού δυναμικού για τις αναδυόμενες απαιτήσεις. Είναι επιτακτική ανάγκη να προσφέρουν κατάρτιση στην

ψηφιακή τεχνολογία και ταυτόχρονα να υποστηρίζουν δραστηριότητες βιωσιμότητας. Τα προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στον τομέα των τροφίμων και της υγείας μπορούν να διευκολύνουν την ανάπτυξη των γνώσεων που είναι απαραίτητες για τους σπουδαστές και τους επαγγελματίες ώστε να επηρεάσουν θετικά τους στόχους βιωσιμότητας του κλάδου, παρέχοντας προγράμματα που ενσωματώνουν τις αρχές της βιωσιμότητας, συμπεριλαμβανομένης της βιώσιμης γεωργίας, της αποδοτικότητας των πόρων, της μείωσης των αποβλήτων και του μετριασμού των περιβαλλοντικών επιπτώσεων⁽¹⁾. Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να καλλιεργήσουν μια ατμόσφαιρα που να προωθεί την καινοτομία, όπου οι φοιτητές θα έχουν κίνητρο να αναπτύξουν νέες ικανότητες και λύσεις που θα μπορούσαν να προωθήσουν τη βιωσιμότητα στη βιομηχανία τροφίμων.

Η ενσωμάτωση της κατάρτισης σε θέματα αειφορίας στα εκπαιδευτικά προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης αποτελεί κρίσιμη πρόοδο για την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης στον τομέα των τροφίμων. Η εκπαίδευση χρησιμεύει ως ισχυρό μέσο για την ενίσχυση της γνώσης σχετικά με την επιτακτική ανάγκη αντιμετώπισης περιβαλλοντικών ζητημάτων, συμπεριλαμβανομένης της κλιματικής αλλαγής, της εξάντλησης των πόρων και της απώλειας της βιοποικιλότητας. Με την ενσωμάτωση των ιδεών της βιωσιμότητας στο πρόγραμμα σπουδών, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα μπορούν να προετοιμάσουν τους μελλοντικούς εμπειρογνώμονες της βιομηχανίας τροφίμων για να σχεδιάσουν και να εκτελέσουν βιώσιμες πρακτικές. Η ενσωμάτωση αυτή θα προωθήσει ένα εργατικό δυναμικό με μεγαλύτερη περιβαλλοντική συνείδηση, υπευθυνότητα και ηθική, βοηθώντας έτσι στην επίτευξη των παγκόσμιων στόχων βιωσιμότητας, όπως αυτοί περιγράφονται από πλαίσια όπως η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) του ΟΗΕ^(4,50).

Η ανάγκη για νέες επαγγελματικές ικανότητες στις επιχειρήσεις τροφίμων είναι αναμφισβήτητη, καθώς η τεχνολογική πρόοδος και η αυξημένη έμφαση στη βιωσιμότητα μεταμορφώνουν τον τομέα. Για να εξασφαλιστεί ότι το εργατικό δυναμικό είναι επαρκώς προετοιμασμένο για τις δυσκολίες αυτού του μεταβαλλόμενου εδάφους, είναι απαραίτητη η συνεχής επικαιροποίηση των προγραμμάτων κατάρτισης και εκπαίδευσης. Με την αντιμετώπιση των σημερινών απαιτήσεων σε δεξιότητες και την πρόβλεψη των μελλοντικών αναγκών, ο τομέας των τροφίμων μπορεί να καλύψει το χάσμα δεξιοτήτων και να καλλιεργήσει ένα εξειδικευμένο και ευπροσάρμοστο εργατικό δυναμικό. Οι ψηφιακές ικανότητες είναι απαραίτητες, καθώς οι τεχνολογικές εξελίξεις στον τομέα της αυτοματοποίησης, της ανάλυσης δεδομένων και των ιδεών της βιωσιμότητας αποκτούν ολοένα και μεγαλύτερη σημασία. Επιπλέον, η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση πρέπει να συμβάλει στην προώθηση ενός βιώσιμου τομέα τροφίμων με την ενσωμάτωση της κατάρτισης σε θέματα βιωσιμότητας στα προγράμματα σπουδών τους, εξοπλίζοντας έτσι τους αποφοίτους να επιφέρουν καλές περιβαλλοντικές αλλαγές. Μια ολοκληρωμένη στρατηγική που συνδυάζει τις ψηφιακές ικανότητες με την εκπαίδευση για την αειφορία θα εγγυηθεί την ανταγωνιστικότητα και την ανθεκτικότητα της βιομηχανίας τροφίμων, προωθώντας ένα πιο βιώσιμο και δίκαιο μέλλον.

Αναφορές

1. Ευρωπαϊκή Επιτροπή. (2020). Στρατηγική "Από το αγρόκτημα στο πιάτο": Για ένα δίκαιο, υγιές και φιλικό προς το περιβάλλον σύστημα τροφίμων. [Διαθέσιμο στο: https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/safety/docs/farm2fork_communication.pdf]
2. Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Γενικής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης, Νεολαίας, Αθλητισμού και Πολιτισμού. (2023). Σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση 2021-2027: βελτίωση της παροχής ψηφιακών δεξιοτήτων στην εκπαίδευση και την κατάρτιση. *Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. [Διαθέσιμο στο: <https://data.europa.eu/doi/10.2766/149764>.]
3. Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών: Soldi, R., Cavallini, S., Friedl, J., Volpe, M., & Zuccaro, C. (2016). Μια νέα ατζέντα δεξιοτήτων για την Ευρώπη. *Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. [Διαθέσιμο στο: <https://data.europa.eu/doi/10.2863/708323>]
4. Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ. (2015). Μετασχηματίζοντας τον κόσμο μας: η Ατζέντα 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη, A/RES/70/1, [Διαθέσιμο σε: <https://www.refworld.org/legal/resolution/unga/2015/en/111816>].
5. UN DESA. (2024). Έκθεση για τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης 2024 - Ιούνιος 2024. Νέα Υόρκη, ΗΠΑ: UN DESA. © UN DESA. [Διαθέσιμο στο: <https://unstats.un.org/sdgs/report/2024/>.]

1 Παράρτημα

Πρωτόκολλο ομάδας εστίασης DISHED

Σκοπός

- Ο σκοπός των ομάδων εστίασης DiSHed θα είναι να αντλήσουν πληροφορίες και να κατανοήσουν καλύτερα τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και τις βέλτιστες πρακτικές βιωσιμότητας των τροφίμων στον τομέα των τροφίμων και της υγείας στις χώρες-εταίρους.
- Οι ομάδες εστίασης επιλέχθηκαν ως προτιμότερη επιλογή από τις συνεντεύξεις, καθώς παρέχουν επίσης την ευκαιρία για συζήτηση μεταξύ των ίδιων των συμμετεχόντων.
- Σε αντίθεση με τις έρευνες, οι ομάδες εστίασης επιτρέπουν επίσης στους συμμετέχοντες να αναπτύξουν περαιτέρω τις απόψεις τους, παρέχοντας στους εταίρους του DiSHed μια σαφέστερη εικόνα.

Περιγραφή

- Οι συμμετέχοντες στις ομάδες εστίασης του DISHED θα είναι άτομα, άνδρες και γυναίκες, που ασχολούνται με τον τομέα της αγροτικής/διατροφικής βιομηχανίας και απασχολούν/επιβλέπουν αποφοίτους από προγράμματα διατροφής και υγείας σε όλη την Ευρώπη, συγκεκριμένα από τις χώρες εταίρους (Ιρλανδία, Πολωνία, Λιθουανία και Κύπρος).
- Καθώς το δείγμα των ομάδων εστίασης περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα επαγγελματιών, θα υπάρχει επίσης ένα ευρύ φάσμα όσον αφορά την ηλικία. Οι συμμετέχοντες μπορεί να είναι από 20 έως 65+ ετών.
- Μια ομάδα εστίασης θα αποτελείται από περίπου 8-10 άτομα που πληρούν τα κριτήρια και μπορούν να προωθήσουν τη συζήτηση σχετικά με το θέμα της ψηφιοποίησης και των βιώσιμων πρακτικών διατροφής στη βιομηχανία.

Προετοιμασία

- Οι ομάδες εστίασης του DiSHed θα πρέπει να διευθύνονται από ένα μέλος του οργανισμού υποδοχής. Οι συζητήσεις θα πρέπει να καταγράφονται, αλλά θα ήταν χρήσιμο να είναι παρόν ένα άλλο μέλος του προσωπικού για να κρατά σημειώσεις των σημαντικότερων σημείων που διατυπώνονται.
- Ο τόπος διεξαγωγής των ομάδων εστίασης θα πρέπει να είναι κάποιο μέρος όπου οι συμμετέχοντες θα αισθάνονται άνετα και θα μπορούν να συζητούν ελεύθερα τις απόψεις τους.
- Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να κάθονται με τρόπο που να μπορούν να αντικρίζουν ο ένας τον άλλον, ώστε να έχουν οπτική επαφή και να μπορούν να ακούσουν καθαρά ο ένας τον άλλον να μιλάει. Ένα κυκλικό ή στρογγυλό τραπέζι θα ήταν ιδανικό.
- Στους διαζώσης συμμετέχοντες θα πρέπει να παρέχονται αναψυκτικά.

- Στην περίπτωση που η ομάδα εστίασης πραγματοποιείται διαδικτυακά μέσω Microsoft Teams ή Zoom, οι συμμετέχοντες θα συνδεθούν χρησιμοποιώντας έναν εκχωρημένο αριθμό ταυτότητας.

Εισαγωγή

- Ο συντονιστής θα παρουσιάσει τον εαυτό του, το έργο DiSHed και τους στόχους του, καθώς και την κοινοπραξία του έργου. Θα περιγραφεί η ανάγκη προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών για τα τρόφιμα και την υγεία ώστε να ανταποκρίνονται στις ανάγκες της αγοράς εργασίας.
- Ο συντονιστής θα εξηγήσει τον σκοπό των ομάδων εστίασης: να κατανοήσουν καλύτερα τις ψηφιακές και βιώσιμες ικανότητες που χρειάζονται οι εργοδότες από τους υποψήφιους εργαζόμενους, πόσο καλά οι εργοδότες θεωρούν ότι οι απόφοιτοι είναι προετοιμασμένοι για να ανταποκριθούν στις σημερινές ανάγκες του εργατικού δυναμικού, τα κενά που πρέπει να αντιμετωπιστούν στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση σε θέματα τροφίμων και υγείας για να αυξηθεί η απασχολησιμότητα, και ποιες βιώσιμες πρακτικές αποτελούν προτεραιότητα για την επιχείρηση ή την εταιρεία και το σχέδιό τους για την επίτευξη αυτών των στόχων βιώσιμων πρακτικών τροφίμων.
- Εμπιστευτικότητα: Ο συντονιστής θα εξηγήσει επίσης στους συμμετέχοντες πώς θα χρησιμοποιηθούν οι πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν στις ομάδες εστίασης και για ποιον θα κοινοποιηθούν, όπως περιγράφεται στα έντυπα συγκατάθεσης.

Γενικοί κανόνες

- Σκοπός των ομάδων εστίασης είναι να συγκεντρώσουν τις απόψεις και τις γνώμες των συμμετεχόντων. Ως εκ τούτου, δεν θα υπάρχουν σωστές ή λανθασμένες απαντήσεις.
- Η προσδοκία των ομάδων εστίασης είναι να αποκτήσουν ένα εύρος απόψεων, επομένως οι συμμετέχοντες δεν θα πρέπει να αισθάνονται υποχρεωμένοι να διατηρήσουν την ίδια οπτική γωνία με τον καθένα, αλλά τις δικές τους προσωπικές απόψεις.
- Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να αισθάνονται άνετα να εκφέρουν τόσο θετικές όσο και αρνητικές απόψεις. Δεν θα πρέπει να αποφεύγουν να ασκούν κριτική αν το αισθάνονται. Στόχος των ομάδων εστίασης είναι η καλύτερη κατανόηση.
- Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να μιλούν με τάξη, ένας προς έναν, ώστε ο καθένας να μπορεί να εκφράσει πλήρως τις σκέψεις του.

Δεοντολογικές εκτιμήσεις

- Τα άτομα που καλούνται να συμμετάσχουν στις ομάδες εστίασης DiSHed έχουν το δικαίωμα να αρνηθούν ή να σταματήσουν να συμμετέχουν σε οποιοδήποτε σημείο κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης. Αυτό πρέπει να γίνεται σεβαστό από τον συντονιστή.

- Οι συντονιστές πρέπει να διασφαλίσουν ότι έχουν την άδεια όλων των συμμετεχόντων για να μοιραστούν τις πληροφορίες που θα παράσχουν. Πρέπει να διασφαλίσουν ότι όλοι οι συμμετέχοντες έχουν υπογράψει το έντυπο συγκατάθεσης της ομάδας εστίασης DiSHed.

Θα υπάρξουν τρία γενικά θέματα που θα συζητηθούν καθ' όλη τη διάρκεια των ομάδων εστίασης.

Αυτά θα είναι:

1. Αντίληψη της ετοιμότητας των αποφοίτων
2. Ψηφιακή επάρκεια
3. Βιωσιμότητα

Ο συντονιστής θα έχει στη διάθεσή του ένα σενάριο και προτρεπτικές ερωτήσεις για κάθε θέμα σε περίπτωση που το η συζήτηση φαίνεται να επιβραδύνεται.

Εισαγωγικές ερωτήσεις

1. Παρακαλώ συστηθείτε και παρουσιάστε το ρόλο σας
2. Πόσους πτυχιούχους τροφίμων ή/και υγείας απασχολείτε; Ποιοι είναι οι ρόλοι τους εντός τον κλάδο/την εταιρεία σας;
3. Πώς προωθείτε τις κενές θέσεις εργασίας για αυτούς τους ρόλους; (πληροφορίες για την αναζήτηση του καταλόγου θέσεων εργασίας)
4. Όταν προκηρύσσετε θέση X, τι είδους προσόντα αναζητάτε/απαιτείτε;
5. Ποια εκπαίδευση παρέχετε όταν κάποιος ξεκινάει σε έναν ρόλο μαζί σας;

Δείγμα ερωτήσεων Θέμα 1 - Αντίληψη της ετοιμότητας των αποφοίτων

1. Πιστεύετε ότι οι απόφοιτοι που προσλάβατε ήταν καλά προετοιμασμένοι;
2. Για ποιες πτυχές ήταν καλά προετοιμασμένοι και σε ποιες πτυχές έπρεπε να εστιάσετε στο πρόσθετη εκπαίδευση;
3. Κατά τη γνώμη σας, πιστεύετε ότι η κατάρτιση κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσής τους είναι αποτελεσματική;
 - a. Υπάρχουν κενά;
 - b. Σε τι θα θέλατε να επικεντρωθεί η εκπαίδευση;

Δείγμα ερωτήσεων Θέμα 2 - Ψηφιακή επάρκεια

1. Πιστεύετε ότι οι απόφοιτοι είναι καλά προετοιμασμένοι για την εποχή της ψηφιοποίησης;
2. Ποιες ψηφιακές ικανότητες περιμένετε από τους υπαλλήλους σας;
3. Ανταποκρίνονται σήμερα οι απόφοιτοι στις προσδοκίες αυτές;
 - a. Υπάρχουν κενά;
4. Ποια κατάρτιση θα θέλατε να δείτε για την ανάπτυξη ψηφιακών ικανοτήτων;

Δείγμα ερωτήσεων Θέμα 3 - Δειφορία

1. Διαθέτει ο κλάδος/η εταιρεία σας πολιτική βιωσιμότητας για την πράξη;
2. Ποιες είναι οι βιώσιμες προτεραιότητες της εταιρείας σας;
3. Πώς προσπαθεί η εταιρεία σας να επιτύχει αυτούς τους στόχους βιώσιμης πρακτικής τροφίμων;
4. Ανταποκρίνονται οι απόφοιτοί σας στις προσδοκίες για γνώση και κατανόηση της βιωσιμότητας και αντίκτυπο στον κλάδο σας;

Εγκατάσταση ομάδας εστίασης

- Η συζήτηση θα πρέπει να διαρκέσει περίπου 1 ώρα, αλλά όχι περισσότερο από 1,5 ώρα
- Κατά τη διάρκεια των εικονικών συνεδριών οι συμμετέχοντες θα πρέπει να χρησιμοποιούν ψεύτικα ονόματα για να προστατεύουν την ανωνυμία τους.
- Αυτό δεν θα είναι εγγυημένο, ωστόσο, καθώς θα απομαγνητοφωνήσουμε τη συζήτηση της ομάδας εστίασης, δεν θα συμπεριληφθούν στοιχεία ταυτοποίησης, π.χ. όνομα, φύλο. Τα βίντεο θα καταστραφούν μετά την απομαγνητοφώνηση.
- Κάθε συνεδρίαση θα καταγράφεται, θα απομαγνητοφωνείται και θα μεταφράζεται στα αγγλικά, ώστε όλοι οι εταίροι να έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες που συγκεντρώνονται.
- Για την απομαγνητοφώνηση θα χρησιμοποιηθεί το λογισμικό Microsoft Teams
- Οι συμμετέχοντες πρέπει να προέρχονται από τον τομέα της αγροτικής/διατροφικής βιομηχανίας.

2 Παράρτημα

Ερωτήσεις διαδικτυακής έρευνας DISHED

Σύνδεσμος Microsoft Forms:

Ερωτήσεις δημογραφικών στοιχείων

1. Όνομα
2. Χώρα
3. Φύλο
4. Εργάζεστε στον τομέα της αγροτικής/διατροφικής βιομηχανίας; ΝΑΙ/ΟΧΙ
5. Σε ποια εταιρεία εργάζεστε;
6. Ποιος είναι ο τίτλος εργασίας σας;
7. Απασχολεί η εταιρεία σας πτυχιούχους τροφίμων ή/και πτυχιούχους υγείας; ΝΑΙ/ΟΧΙ
8. Ποιος είναι ο ρόλος τους στον κλάδο/στην εταιρεία σας;
9. Τι προσόντα χρειάζεστε για αυτές τις θέσεις;
10. Παρέχετε εκπαίδευση στους νέους υπαλλήλους; ΝΑΙ/ΟΧΙ
 - a. Εάν ναι, τι είδους εκπαίδευση παρέχετε;

Δείγμα ερωτήσεων Θέμα 1 - Ψηφιακή επάρκεια

11. Πιστεύετε ότι οι απόφοιτοι είναι καλά προετοιμασμένοι για την εποχή της ψηφιοποίησης;
ΝΑΙ/ΟΧΙ
12. Ποιες ψηφιακές ικανότητες περιμένετε από τους υπαλλήλους σας;
13. Ανταποκρίνονται σήμερα οι απόφοιτοι στις προσδοκίες αυτές; ΝΑΙ/ΟΧΙ
14. Ποια κατάρτιση θα θέλατε να δείτε για την ανάπτυξη ψηφιακών ικανοτήτων;

Δείγμα ερωτήσεων Θέμα 2 - Αειφορία

15. Πώς αντιλαμβάνεστε τον όρο βιωσιμότητα;
16. Διαθέτει ο κλάδος/η εταιρεία σας πολιτική βιωσιμότητας για την πράξη;
17. Ποιες είναι οι βιώσιμες προτεραιότητες της εταιρείας σας;
18. Παρακαλούμε αναφέρετε πόσο σημαντικές είναι οι ακόλουθες ικανότητες βιωσιμότητας στον οργανισμό σας. (1 = εντελώς άσχετο, 2 = άσχετο, 3 = ουδέτερο, 4 = σημαντικό, 5 = πολύ σημαντικό)

Δείκτες στοιχείων ικανοτήτων βιωσιμότητας	N/A	1	2	3	4	5
Μετριασμός και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή συμπεριλαμβανομένων των ικανοτήτων για την κλιματική αλλαγή (ακραία καιρικά φαινόμενα, αλληλεξάρτηση των κλιματικών συστημάτων και των βιοσφαιρών) και μετριασμός της κλιματικής αλλαγής (π.χ. προώθηση της δέσμευσης CO ₂) και προσαρμογή (π.χ. σύνθεση ειδών) μέσω της αειφόρου διαχείρισης των δασών						
Αποτελεσματική χρήση των πόρων και της εφοδιαστικής						
Βελτίωση της παραγωγικότητας του αγροδιατροφικού συστήματος συμπεριλαμβανομένης της βιώσιμης διαχείρισης του νερού, των ρευμάτων και της ενέργειας στη βιομηχανία τροφίμων						
Ενεργός διαχείριση των φυσικών πόρων						
Ολοκληρωμένη διαχείριση παρασίτων (συμπεριλαμβανομένης της βιώσιμης χρήσης φυτοφαρμάκων)						
Βιοποικιλότητα (συμπεριλαμβανομένης της ανίχνευσης και υποστήριξης της βιοποικιλότητας των φυτών και των ζώων)						
Βιώσιμες μετρήσεις και πιστοποίηση συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων και ιδιωτικών συστημάτων πιστοποίησης (π.χ. πράσινα σήματα) και της Αξιολόγησης Κύκλου Ζωής, του Κύκλου Ζωής. Δεδομένα ανάλυσης, συμπεριλαμβανομένου του PEF (περιβαλλοντικό αποτύπωμα προϊόντος)						
Συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης						
Εταιρική κοινωνική ευθύνη σε σχέση με την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας/δημοσιεύματα τύπου						
Εθνικές, ενωσιακές και διεθνείς περιβαλλοντικές πολιτικές, κανονισμοί, επιδοτήσεις και προγράμματα στήριξης						
Παραγωγή, αποθήκευση και χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας συμπεριλαμβανομένων των βιοδυλιστηρίων και των εργοστασίων βιοπροϊόντων επόμενης γενιάς και των σημείων πώλησής τους, των υπολειμματικών προϊόντων δασικής ξυλείας για την παραγωγή ενέργειας και του σχεδιασμού, καθώς και της κατασκευής και λειτουργίας συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας						
Ο προσδιορισμός των συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας που είναι κατάλληλα για τις επιχειρήσεις						
Ο εντοπισμός πρώτων υλών και αποβλήτων για την παραγωγή ενέργειας σε επιχειρήσεις						
Ο προσδιορισμός της κατανάλωσης και της ζήτησης ενέργειας στις επιχειρήσεις						
Διαχείριση ποιότητας, διασφάλιση ποιότητας και έλεγχος ποιότητας, συμπεριλαμβανομένης της οργανοληπτικής αξιολόγησης						
Διαχείριση της ασφάλειας των τροφίμων, υγιεινή των τροφίμων και έλεγχος της ασφάλειας των τροφίμων						
Καθαρισμός και προετοιμασία						
Λειτουργίες και διαχείριση παραγωγής (συμπεριλαμβανομένης της επεξεργασίας γάλακτος)						
Συντήρηση και συσκευασία						
Συνεχής βελτίωση						

19. Προτεραιότητες και στόχοι βιωσιμότητας των βιομηχανιών τροφίμων:
20. Πώς προσπαθεί η εταιρεία σας να επιτύχει αυτούς τους στόχους βιώσιμης πρακτικής τροφίμων;

21. Ανταποκρίνονται οι απόφοιτοί σας στις προσδοκίες όσον αφορά τη γνώση και την κατανόηση της βιωσιμότητας και του αντίκτυπου στον κλάδο σας;